

Regionaal Archief Rivierenland

Jaarverslag & Jaarrekening

2023

Datum	11-03-2024
Ons kenmerk	1628-24826
Versiebeheer/status	Ter vaststelling in DB 25-03-3024 en AB van 10-07-2024
Contact	info@rarivierenland.nl

BESLUIT JAARVERSLAG EN JAARREKEKING 2023

Het Algemeen Bestuur,

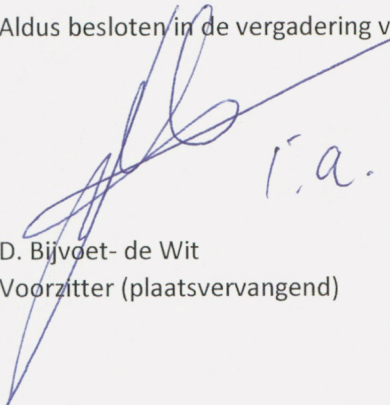
gelet op artikel 24 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland,

besluit:

1. het jaarverslag en de jaarrekening 2023 vast te stellen en
2. met in achtneming hiervan, het positieve resultaat 2023 van € 74.938,- uit te keren aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners overeenkomstig de opstelling van de begroting 2023.

Gemeente	Inwoners	Teruggave
Buren	27.165	€ 8.801
Culemborg	29.387	€ 9.521
Maasdriel	25.511	€ 8.266
Neder-Betuwe	25.033	€ 8.111
Tiel	42.271	€ 13.696
West Betuwe	51.968	€ 16.838
Zaltbommel	29.954	€ 9.705
Totaal	231.289	€ 74.938

Aldus besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 10 juli 2024.

D. Bijvoet- de Wit
Voorzitter (plaatsvervangend)

E. Kok-Majewska
Secretaris

MANAGEMENTSAMENVATTING

In 2023 hebben we wederom mooie resultaten behaald in het beheer en toezicht van het archief. Hierover leest u in detail meer verderop in dit verslag. Bijgaand een kort resume.

Binnen alle taakgebieden zijn nagenoeg alle doelen voor 2023 behaald. Vele meters archiefwerk zijn verzet in 2023! Vermeldenswaardig is zeker de groei in ons vrijwilligersbestand. Inmiddels hebben we 40 vrijwilligers bij het RAR die aan diverse werkzaamheden een bijdragen leveren: indexeren en transcripties, ordenen en ompakken, beschrijven, digitaliseren, acquireren en helpen met educatieve en representatieve taken.

Een grote mijlpaal in 2023 was de ingebruikname van ons e-depot door de Bommelerwaardse gemeenten en de start van vergelijkbare trajecten voor gemeenten Tiel, Culemborg en West Betuwe (inclusief rechtsvoorgangers). Ook het afsluiten van dienstverleningsafspraken rondom toezicht en beheer van archieven van alle GR-en in de regio is een enorme stap in professionalisering van onze dienstverlening. Daarnaast zorgden interne professionalisering en innovaties op het gebied van digitalisering ervoor dat we vanaf nu onze gemeenten en inwoners nog sneller kunnen voorzien van de benodigde dossiers. En niet onbelangrijk, we hebben in 2023 onze (digitale)zichtbaarheid weer weten te vergroten en zijn nog altijd een cruciale partner bij erfgoedinitiatieven in de regio.

Al met al zeer succesvol jaar voor het RAR.

De bereikte resultaten zijn per saldo binnen de financiële kaders gerealiseerd. De financiële paragrafen laten cijfers en kengetallen zien, waaruit blijkt dat de financiële positie van het Regionaal Archief Rivierenland zich binnen de gestelde kaders en normen begeeft.

We realiseren in 2023 een positief resultaat van € 74.938,-. Diverse aanvullende dienstverlening in archiefbeheer en toezichtstaken zorgde, naast de hogere CAO-stijging voor hogere personeelskosten, maar leverde ook hogere inkomsten op. Dit zorgt per saldo dat er geen overschrijding is ontstaan.

Lagere lasten op de eigen bedrijfsvoering, zoals huisvesting, organisatie en automatisering, in combinatie met een bijzondere meevaller in de post rente, zorgt voor een positief resultaat.

In de paragraaf bedrijfsvoering en de rechtmatigheidsverantwoording kunt u meer lezen over de rechtmatigheid van de in deze jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties.

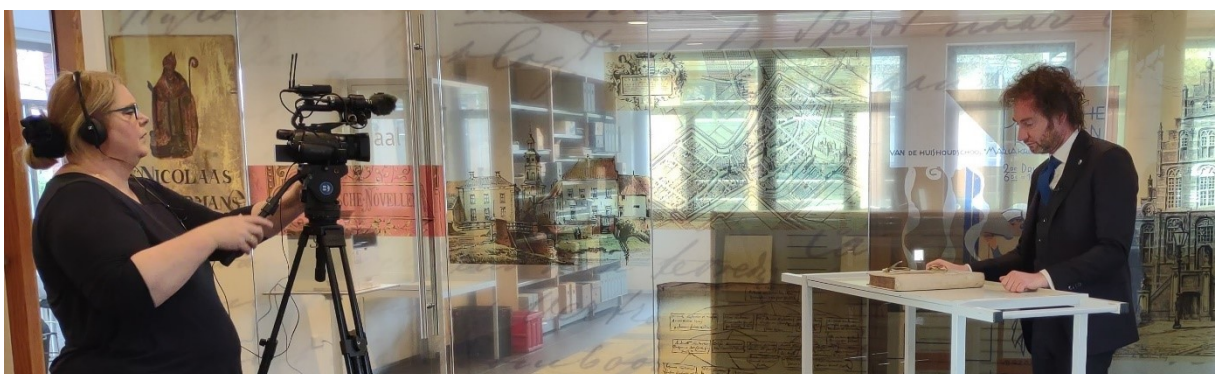

Foto RAR: Opnames van Omroep Gelderland bij het RAR, Ridders van Gelre

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT JAARVERSLAG EN JAARREKEKING 2023	3
MANAGEMENTSAMENVATTING	4
INHOUDSOPGAVE.....	5
1 Inleiding	7
1.1 Leeswijzer	7
1.2 Kaders.....	7
1.3 Deelnemende Gemeenten	8
1.4 Samenstelling Bestuur.....	8
2 Programmaverantwoording	10
2.1 Doelstellingen en missie van het Regionaal Archief Rivierenland	10
2.1.1 Doelstellingen.....	10
2.1.2 Missie.....	10
2.2 Realisatie archiefprogramma	11
2.2.1 Taakgebieden	11
2.2.2 Resultaten per taakgebied voor 2023	12
2.3 Wat heeft het gekost?.....	20
2.3.1 Baten en lasten over 2023.....	21
2.3.2 Algemene dekkingsmiddel en onvoorzien	21
2.3.3 Overzicht van de kosten van overhead	22
2.3.4 Vennootschapsbelasting	23
2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)	23
2.3.6 Overige verplichte toelichting	25
2.3.7 Controleverklaring.....	25
3 Paragrafen	26
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	26
3.1.1 Weerstandsvermogen	26
3.1.2 Kengetallen.....	27
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen	28
3.2.1 Afschrijving	28
3.2.2 Onderhoudsplan en kosten van onderhoud	28
3.3 Financiering	28
3.3.1 Geldleningen	28
3.3.2 Rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente.....	29
3.3.3 Kapitaallasten	29
3.3.4 EMU-saldo	29

3.3.5	Financieringspositie.....	29
3.3.6	Kasgeldlimiet	29
3.3.7	Renterisico leningen	30
3.4	Bedrijfsvoering	30
3.4.1	Financiële rechtmatigheid.....	30
3.4.2	Ontwikkelingen formatie en personeelskosten	32
3.4.3	Ziekteverzuim	32
3.4.4	Ziektevervanging	32
3.4.5	Inhuur personeel	32
3.4.6	Werkzaak.....	32
3.4.7	Jaarlijks terugkerende arbeidskosten.....	33
4	Baten en Lasten 2023	35
4.1	Overzicht van de baten en lasten 2023	35
4.2	Toelichting op de baten en lasten over 2023	35
5	Balans	37
5.1	Balans op 31 december 2023	37
5.2	Toelichting balans 31 december 2023	38
5.2.1	Vaste activa	38
5.2.2	Vlottende activa	38
5.2.3	Vaste passiva	39
5.2.4	Vlottende passiva	41
5.3	Grondslagen voor waardering.....	41
5.3.1	Materiële vaste activa	41
5.3.2	Vorraden.....	42
5.3.3	Vorderingen en overlopende activa.....	42
5.3.4	Liquide middelen	42
5.3.5	Langlopende schulden.....	42
5.3.6	Kortlopende schulden	42
6	Rechtmatigheidsverantwoording.....	43
	BIJLAGEN	44

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2023 van het Regionaal Archief Rivierenland. Deze jaarstukken hebben dezelfde vorm als het voorgaande jaar.

In 2023 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan als gevolg van de gewijzigde regelgeving voor gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast hebben er in het jaar 2023 geen begrotingswijzigingen plaatsgevonden.

Hieronder wordt in het kort toegelicht hoe het document is opgebouwd en waar u welke informatie kunt vinden. En opgesomd zijn de kaders waarbinnen dit jaarverslag en de jaarrekening zijn opgesteld, de deelnemende gemeenten en de samenstelling van het bestuur.

1.1 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 en 3 omvatten samen het Jaarverslag 2023.

In hoofdstuk 2 wordt verantwoording afgelegd over het uitgevoerde Programma Archiefbeleid 2023, zoals vastgesteld in de programmabegroting 2023. Hierin worden de volgende zaken nader toegelicht:

- wat waren de doelstellingen;
- wat is er gerealiseerd;
- wat waren de kosten daarvan.

Hierin komen alle taakgebieden van het Regionaal Archief Rivierenland aan de orde.

Vervolgens is in hoofdstuk 3 het jaarverslag onderbouwd met relevante financiële informatie. Hierin zijn de verplichte paragrafen opgenomen volgens de begrotingsregels (BBV). Te weten: het weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering en bedrijfsvoering.

Hoofdstuk 4, 5 en 6 omvatten samen de jaarrekening 2023. Hoofdstuk 4 gaat over de Baten & Lasten over 2023, hoofdstuk 5 geeft inzicht in de Balans per 31 december 2023 en in hoofdstuk 6 is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

1.2 Kaders

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn opgesteld op basis van het normenkader wat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 23 november 2023. Het omvat de volgende interne en externe wet- en regelgeving:

- Europese en nationale aanbestedingsregels
- Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
- Gemeentewet (GW)
- Ambtenarenwet
- Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)
- Archiefwet
- Fiscale wetgeving
- BTW wetgeving
- Sociale verzekeringswetten
- Wet financiering decentrale overheden (FIDO)
- Wet normering topinkomens (WNT)
- Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV)
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden

- CAO SGO
- Gemeenschappelijke regeling (GR) Regionaal Archief Rivierenland
- Mandaatregeling directeur
- Financiële verordening RAR 2023
- het “Beleidsplan Regionaal Archief Rivierenland 2022-2025”
- de programma begroting van het Regionaal Archief Rivierenland 2023

1.3 Deelnemende Gemeenten

De deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland per 1 januari 2023 zijn: Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel.

1.4 Samenstelling Bestuur

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland bestaat op 31 december 2023 uit:

Dagelijks Bestuur

R. van Stappershoef	gemeente West Betuwe, voorzitter (tijdelijk functie neergelegd)
C.A.H. Zondag	gemeente Zaltbommel
D. Bijvoet-de Wit	gemeente Culemborg, plaatsvervangend voorzitter
E. Kok-Majewska	directeur/streekarchivaris, secretaris

Algemeen bestuur

R. van Stappershoef	gemeente West Betuwe, voorzitter (tijdelijk functie neergelegd)
C.A.H. Zondag	gemeente Zaltbommel
D. Bijvoet-de Wit	gemeente Culemborg, plaatsvervangend voorzitter
K. Maier	gemeente Buren
M.A. Klein	gemeente Neder-Betuwe
R. Dijkstra	gemeente Tiel
M.A. de Raaf	gemeente Maasdriel
E. Kok-Majewska	directeur/streekarchivaris, secretaris

Foto RAR: Personeel van het RAR tijdens jaarlijks personeelsuitje, juni 2023

Jaarverslag 2023

In dit deel:

- Hoofdstuk 2: Programmaverantwoording
- Hoofdstuk 3: Paragrafen

2 Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van de bereikte resultaten, alsmede de wijze waarop dit is gebeurd en is er een verantwoording van de baten en lasten opgenomen. Deze verantwoording is hiermee in lijn met het gestelde in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Het hoofdstuk is als volgt opgebouwd:

- Doelstellingen en missie;
- Realisatie programma;
- Wat heeft het gekost?

2.1 Doelstellingen en missie van het Regionaal Archief Rivierenland

2.1.1 Doelstellingen

Art. 3 GR RAR: Het Regionaal Archief heeft tot doel het binnen het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis en vervult daartoe de volgende taken:

- a) de zorg voor en het beheren van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers;
- b) het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht;
- c) de zorg voor het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van instanties die niet bestuurlijk in de regeling participeren en waaraan op contractbasis diensten worden verleend;
- d) het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie relevant bronnenmateriaal op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.

2.1.2 Missie

Het Regionaal Archief Rivierenland is een professionele, toekomstgerichte archiefdienstverlener voor het Rivierengebied, die klantgerichtheid en zorgvuldigheid in de dienstverlening aan de burger en de overheid voorop heeft staan, die de meerwaarde van samenwerkingsverbanden onderkent en die op actieve wijze gebruik van bronnen en informatie daaruit stimuleert.

De kerntaken van het RAR zijn:

- Het aanbieden van historische informatie en/of belevingskansen aan een zo breed mogelijk publiek op de voor hen meest geschikte manier.
- Als professionele collectiebeheerder archieven en collecties verwerven, bewaren, toegankelijk maken en gebruik ervan stimuleren.

Om deze collecties op optimale wijze te beheren en beschikbaar te stellen, werkt het RAR volgens drie kernwaarden: *Betrouwbaar, Betrokken en Bekwaam*.

2.2 Realisatie archiefprogramma

2.2.1 Taakgebieden

Het RAR loopt al enkele jaren voorop in het Nederlandse landschap van regionale archiefdiensten. Het kwaliteitsniveau van de ruim 30 medewerkers van het RAR is goed. Bovendien wordt er jaarlijks door het RAR geïnvesteerd in het bijhouden, verdiepen en verbeteren van de kennis met name op digitaal gebied wat in de snel veranderende informatievoorziening landschap onontbeerlijk is.

Het RAR biedt een brede dienstverlening aan, waarvan de burgers de vruchten plukken:

- Professioneel archiefbeheer,
- Studiezaaldienstverlening,
- Uitstekende depotfaciliteiten,
- Inspectie,
- Advisering, kennisoverdracht en begeleiding bij o.a. procesverbetering, e-depot, MDTO, webarchivering,
- Digitale dienstverlening, beeldbank en S-o-D (Scanning on Demand),
- Educatieprogramma's en tentoonstellingen (ruimte),
- Stageplaatsen,
- Promotie van de regionale historie op internet (o.a. via Google Grants programma, YouTube en sociale media) en in de (landelijke) media,
- Vergaderfaciliteiten voor overheden en gelieerde organisaties,
- Extra projecten en ondersteuning.

Om het beleid te kunnen opstellen en uitvoeren, is de organisatie van het Regionaal Archief Rivierenland ingedeeld in de volgende taakgebieden:

1. Ontsluiting papieren erfgoed
2. Digitale ontwikkeling
3. Inspectie
4. Dienstverlening

Taakgebieden	Hoofdprocessen	Beleidsplan	Gemeenschappelijke Regeling RAR, artikel 3
1. Ontsluiting papieren erfgoed	Verwerven Bewerken Inventariseren Conserveren Acquisitie	Ontsluiting	<ul style="list-style-type: none">• Beheer• Zorg en beheer• Stimuleren regionale geschiedbeoefening• Aanleggen, beheer en bewaren van relevant bronmateriaal
2. Digitale ontwikkeling	Digitaliseren en Adviseren	Digitalisering Collectie e-depot	<ul style="list-style-type: none">• Beheer• Zorg en beheer• Stimuleren regionale geschiedbeoefening
3. Inspectie	Inspecteren	Inspectie	<ul style="list-style-type: none">• Toezicht op het beheer
4. Dienstverlening	Gebruiken Leren en beleven	Erfgoedgebruik	<ul style="list-style-type: none">• Stimuleren regionale geschiedbeoefening

Tabel 1 Taakgebieden RAR

2.2.2 Resultaten per taakgebied voor 2023

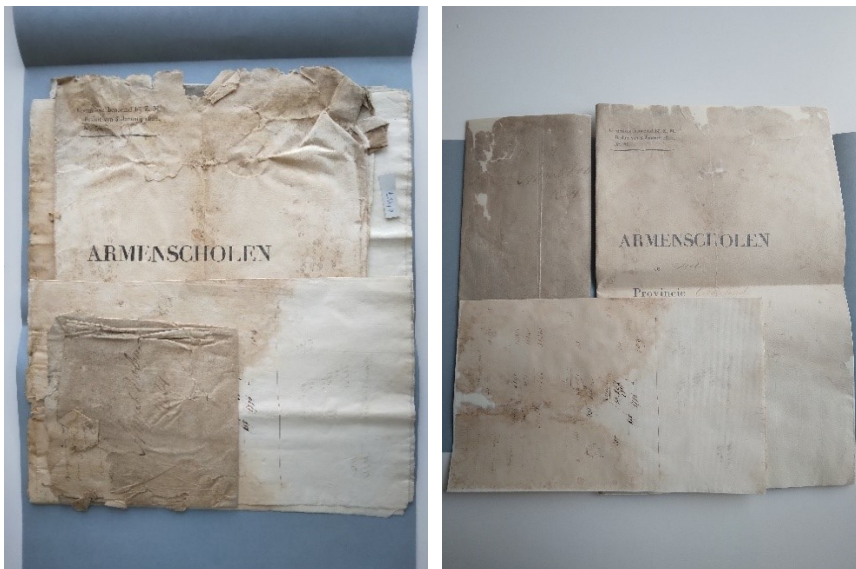
Hieronder leest u meer over de bereikte resultaten per taakgebied/cluster van het jaar 2023.

1. Ontsluiting Papieren Erfgoed

Onder dit cluster valt zowel de verwerving, de materiële verzorging, archief- en collectiebeheer als het systematisch beschrijven van de historische bronnen. Zo zorgen we ervoor dat de bronnen publiekelijk beschikbaar zijn en documenten voor minimaal 100 jaar gegarandeerd behouden blijven.

Qua materiële verzorging realiseerden we de volgende producten en prioriteiten in 2023:

- Preventie en controle
- Verpakken en conserveren
- Schade-inventarisatie
- Restauratie-uitvoering en -begeleiding

Foto's RAR: Voor en na restauratie.

In 2023 is 248 meter archiefmateriaal herverpakt voor duurzame opslag en/of van nieuwe etiketten voorzien. Daarnaast zijn er vele meters herverpakt tijdens (her)inventarisatie. Van 160 meter archief brachten we de materiële staat en de eventuele schade in kaart door het uitvoeren van schade-inventarisaties. Van de archieven met schade werd bijna 23 meter geconserveerd en gerestaureerd: dat zijn circa 534 inventarisnummers.

In het verslagjaar is intensief gewerkt aan het collectiehulpverlening plan (CHV-plan). Ook is gestart met het verbeteren van berging van groot formaten in depot 7, waardoor er meer ruimte wordt gecreëerd.

Qua archiefontsluiting realiseerden we in 2023 de volgende producten:

- 270 strekkende meters archief is ontsloten. Daarnaast ontsloten we 15 archieven in 2023 zonder enige vorm van toegang (nultoeegangen), waarmee in totaal nu 137 van de 237 nultoeegangen zijn weggewerkt.
- Voorbeelden van (verbeterde) inventarisaties zijn:
 - 795 Woningbedrijf Lienden 1955-1974
 - 1263 Vrouwen van Nu afdeling Buren 1947-2014
 - 1406 Stichting Oud Buren 1990-2000
 - 1605 Textiel- en woninginrichting De Poort van Buren / Voor de Poorte 1966-1979

○ 599	Vreemdelingendienst Culemborg	1965-1993
○ 3203	Gemeentebestuur Maasdriel	1945-1979
○ 3207	Gemeentebestuur Maasdriel	1980-1998
○ 370	Stichting ons dorpsleven Dodewaard	1948-1976
○ 1660	Bouwvergunningen Kesteren	1937-2001
○ 1661	Bouwvergunningen Neder-Betuwe	2002-2010
○ 2614	Omgevingsvergunningen Neder-Betuwe	2010-2014
○ 114	Hervormde gemeente Drumpt	1700-1991
○ 133	Stichting Waalbrug Tiel	1966-1996
○ 183	Fonds Eigen Gebouw Moderne Arbeidersbeweging te Tiel	1922-1960
○ 193	Stichting Taalcentrum voor culturele minderheden	1974-1988
○ 393	RK Middenstandsvereniging St. Martinus te Tiel	1941-1977
○ 402	Gemeentebestuur Tiel	1946-1974
○ 414	Architect van der Zee	
○ 599	Vreemdelingendienst Tiel	1946-1993
○ 588	Stichting Opbouwwerk Migranten	1978-1995
○ 1195	Wijkvereniging Passewaaij	1997-2005
○ 1307	Kunstenaarsvereniging De Werkplek	
○ 1478	Gemeentebestuur Tiel	1975-1984
○ 1670	Classis Tiel van de PKN	2007-2018
○ 1725	Bouwtekeningen Tiel, originele exemplaren	1946-2013
○ 1778	Bodemdossiers Tiel	1946-2013
○ 234	Zuiveringsschap Rivierenland	1975-2001
○ 1283	Dorpspolder Neerijnen	1838-1956
○ 1285	Dorpspolder Rumpt	1838-1955
○ 241	Hervormde gemeente Varik / Heesselt	1657-1990
○ 1449	Bouwvergunningen Neerijnen	1978-2005
○ 1449	Bouwvergunningen Neerijnen	1979-2005
○ 1498	Technische Dienst Neerijnen	1948-1977
○ 1513	Gerechtsbank van Deil	1536-1811
○ 1774	Heerlijkheid Enspijk	1628-1820
○ 2145	Gemeentebestuur Deil	1811-1977
○ 2176	Nijverheidsschool voor meisjes Geldermalsen en Neerijnen	1939-1979
○ 2091	Hervormde gemeente Acquoy	1687-1981
○ 2248	Gerechtsbank van Tuil	
○ 2250	Bouwvergunningen Geldermalsen	1978-2013
○ 2515	Bouwvergunningen Heukelum	1963-1978
○ 2553	Vereniging Onderlinge Varkensverzekering Samenwerking Herwijnen	1910-1989
○ 2554	Algemene Nederlandse Bouwbedrijfsbond afdeling Herwijnen	1946-1975
○ 2555	Coöperatieve diepvriesvereniging Herwijnen	1956-1974
○ 2565	Muziekvereniging Ad Astra te Asperen	1923-2001
○ 2600	Gemeentebestuur Lingewaal	1986-2009
○ 2601	Bouwvergunningen gemeente Lingewaal	1986-2014
○ 2603	Bouwvergunningen Neerijnen	2006-2015
○ 2610	Vereniging School met de Bijbel te Herwijnen	1899-1998
○ 2611	Vereniging voor Christelijk Nationaal kleuteronderwijs Herwijnen	1948-1983
○ 2612	Vereniging Protestants Christelijk onderwijs Lingewaal	1998-2011
○ 3039	Commissie toezicht middelbaar onderwijs te Zaltbommel	1901-1966
○ 3045	Commissie toezicht lager onderwijs te Zaltbommel	1906-1914
○ 3049	Commissie toezicht gasfabriek / gemeentebedrijven Zaltbommel	1877-1941
○ 3344	Kerkkoor van de hervormde gemeente Zaltbommel	1944-2019

Foto's RAR: Vrijwilligers aan het werk en Geslaagde cursisten van de cursus oud schrift met rechts collega en docente Beatrijs van Dijk

- De bibliotheek en documentatiecollecties zijn verder geschoond en ontdebeld en nieuwe aanwinsten zijn verwerkt. In totaal zijn circa 490 bibliotheek- en 4300 Atlas-objecten ingevoerd/verwerkt (waarvan 1660 affiches en 1566 items uit de Audio Visuele-collectie).
- Tijdschriften zijn verder ontsloten op artikelniveau.
- In 2023 hadden we 40 vrijwilligers. Er zijn meer en vaker vrijwilligers ingezet. Mede dankzij vrijwilligers indexeerden we in 2023 ca. 152.000 namen uit diverse registers van rechterlijke archieven, burgerlijke stand en doop-, trouw- en begraafboeken en militieregisters. De vrijwilligers hielden zich ook bezig met het straatnaamonderzoek. Er zijn al zo'n 4670 straten voorzien van een beschrijving in de straatnamendatabase. Dit project is voor ons gehele werkgebied nagenoeg afgerond.
- Aan het eind van 2020 startten we met het crowdsourcing-project Waarvan Akte! via het crowdsource platform Velehanden.nl. In 2023 hielpen 260 vrijwilligers mee met het indexeren van notariële akten uit ons werkgebied. Inmiddels zijn alle 1200 registers van repertoria van notariële akten volledig ingevoerd en is er 65% van de totaal ook gecontroleerd. Afgerond en online beschikbaar zijn inmiddels de repertoria van de notarissen in de standplaatsen Opheusden, Beusichem, Buren, Eck en Wiel, Drumpt, Geldermalsen, Culemborg, Rossum en Brakel. Het zijn nu in totaal 394.000 naamsvermeldingen in bijna 165.000 akten! Wij hopen het project in 2024 te voltooien.
- Sinds januari 2019 houden we het aantal (nieuw of verbeterd) ontsloten bouwvergunningen bij. In 2023 zijn bijna 18.000 bouwvergunningen van diverse gemeenten verbeterd en circa 28.000 nieuwe bouwvergunningen door conversie en opname van nieuwe archieven aan de database toegevoegd.
- Er zijn diverse (aanvullingen op) archieven, collecties en Atlas-objecten verworven en/of overgebracht. Er is geïnventariseerd, ontdebeld (vooral het bibliotheekbestand), vernietigd en deels opnieuw ingericht, waardoor het totale bestand met 400 meter toegenomen is. De totale omvang van alle archieven en collecties is nu 15.300 meter.

Afwijking van de doelen voor 2023 binnen het taakgebied Ontsluiting Papieren Erfgoed:

- In principe zijn met uitzondering van enkele verschuivingen (meer op de een, minder op de andere) in de projecten van de inventarisatie van archieven en in indexering door vrijwilligers alle doelen behaald. Als voorbeeld: militieregisters die ter afronding stonden voor 2023 worden in 2024 afgerond, en het straatnamenproject dat voor afronding van 10 kernen stond, is voor het gehele werkgebied vervroegd afgerond in 2023.

2. Digitale ontwikkeling

Onder dit taakgebied valt zowel digitalisering als advisering.

Digitalisering omvat alle werkzaamheden die nodig zijn om bronnen digitaal, op de juiste wijze, permanent beschikbaar te maken.

Advisering heeft tot doel te ondersteunen bij de verbetering van de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer bij de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied digitale ontwikkeling in 2023 gerealiseerd:

- In 2020 zijn we met twee Bommelerwaardse gemeenten begonnen met het implementeren van een e-depot en het inrichten van een digitale werkplaats voor de vooropname van over te brengen digitale bestanden. Dat gebeurde aan de hand van het systeem Verseon. Het project is in 2023 afgerond en de ambtenaren van Zaltbommel, Maasdriel en BveB kunnen stukken raadplegen via onze website.

Foto's RAR: Ondertekening van de dienstverlening afspraken rondom e-depot diensten voor BveB

- Met de Culemborg, Tiel en West Betuwe zijn we in het derde kwartaal gestart met een migratietraject van vijf Document Management Systemen (DMS: Corsa en Decos/JOIN) als uitplaatsing van digitale archieven in ons e-depot.
- We brachten diverse adviezen uit:
 - Aan Buren over de aanschaf van nieuwe financiële software en over Common Ground.
 - Aan Buren en Neder-Betuwe over een pilot van de exportmodule van Decos/JOIN.
 - Aan Culemborg, Tiel en West Betuwe over de uitfasering van legacy-applicaties van rechtsvoorgangers. Hiervoor is ook een e-depottoets uitgevoerd over Corsa Geldermalsen en Corsa Tiel.
 - Aan Neder-Betuwe en Culemborg, Tiel en West Betuwe over archivering van videotulen van raadsvergaderingen.
 - Aan Neder-Betuwe over archivering van social media-berichten.
 - Aan alle gemeenten is in een procesbeschrijving omschreven wat de procedure is voor het uitplaatsing van digitale archieven.
 - Aan alle gemeenten over de functionaliteitseisen voor archivering in informatiesystemen zoals een DMS of vakapplicatie.
- We hebben reguliere adviesgesprekken onderhouden met alle gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

- We maken deel uit van de Kerngroep Common Ground e-depot en aan de werkgroep Archiveren Videotulen Raadsvergaderingen, voor het ontwikkelen van een standaard voor het bewaren van metadata bij opnames van raadsvergaderingen.

Foto RAR: kennisdag kwaliteitssysteem

- We hebben onderzoek gedaan naar de uitplaatsing en migraties van bestemmingsplannen.
- Het RAR heeft ook in 2022 vol ingezet op verdere digitalisering: digitale archivering (e-depot), digitale dienstverlening (website), digitale zichtbaarheid (via app en social media) en digitalisering van papieren erfgoed.
- Via Scanning on Demand (S-o-D), anders digitaliseren op verzoek genoemd, zijn 977 aanvragen van de deelnemende gemeenten verzorgd. Daarbij zijn bijna 70.000 opnamen gemaakt. De digitalisering vond extern plaats. In 2023 heeft het RAR de workflow voor digitalisering vernieuwd. Vanaf 2024 zal het RAR alle aanvragen van gemeenten, gratis, zelf verzorgen. Ambtenaren ontvangen hun stukken daardoor sneller.
- Er is gestaag verder gewerkt aan de digitalisering van de kernbestanden bij het RAR (gemeentearchieven, kwetsbare stukken, veel geraadpleegde stukken). Zo is onder andere gedigitaliseerd:
 - Notulen en/of besluiten van B&W van Culemborg, Geldermalsen, Lienden, Beesd en Buren vanaf 1811 tot ca.1992
 - Bouwvergunningen Geldermalsen 1904-1924
- Intern zijn door het RAR bij de digitalisering van verzoeken en de kerncollectie 225.000 opnamen gemaakt.
- Het verzoek om een bijdrage vanuit het rijkssubsidie programma METAMORFOZE voor de conservering en digitalisering van het archief van de voormalige Chamotte Unie N.V. te Geldermalsen is helaas niet gehonoreerd. Het RAR heeft alsnog zelf het beeldmateriaal gedigitaliseerd behorend tot dit archief.
- Intern en door externe bedrijven zijn zoals gepland diverse onderdelen van de atlascollectie(s) van het RAR gedigitaliseerd, o.a.:
 - 275 kaarten, tekeningen, prenten, diploma's etc. uit de atlascollecties van het voormalig Streekarchivariaat Kesteren, Lienden, Echteld en Maurik (0669), Buren (0817) en Culemborg (1158)
 - 375 aquarellen en foto's van kunstenaar Piet Mulder (1589)
 - 1.200 foto's van Culemborg (1236)
 - 2.231 foto's en reproducties van Rochus David Timmer van Geldermalsen (1534)
 - 1661 affiches van Culemborg (1233)

- Het RAR heeft ook uit de bibliotheek bestanden gedigitaliseerd. In het bijzonder de zes in het werkgebied verschijnende regionale historische tijdschriften tot 2020 (De Drie Steden, Mededelingen Historische Kring Kesteren, Mededelingen Historische kring West-Betuwe, Tabula Batavorum, Tussen de Voorn en Loevestein en de Asperensche Courant).
- Het RAR stelt haar gedigitaliseerde bestanden voor zover mogelijk als Open Data beschikbaar. Verder werken we mee aan de platforms:
 - Collectie Gelderland (beeldmateriaal)
 - Netwerk Oorlogsbronnen
 - Archives Portal Europe
- Het RAR heeft aan diverse initiatieven beelden ter beschikking gesteld, met name voor publicaties.

Afwijking van de doelen voor 2023 binnen het taakgebied Digitale Ontwikkeling:

- Met uitzondering van integraal digitaliseren van het archief van de Chamotte Unie te Geldermalsen (die gekoppeld was aan het verkrijgen van rijkssubsidie) zijn alle doelen behaald. Uit dit archief zijn uiteindelijk enkele delen intern gedigitaliseerd.
- Het verkennen van overbrenging van digitaal archief rechtsvoorgangers West Betuwe in samenwerking met BvoWB, is breder en voortvarender opgepakt. Met de gemeente Culemborg, Tiel en West Betuwe (inclusief voorgangers) zijn we in het derde kwartaal werkelijk gestart met een migratietraject van vijf DMS systemen.

3. Inspectie

Onder dit taakgebied valt toezicht en inspectie. Inspectie en toezicht hebben tot doel de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer te toetsen aan de wettelijke eisen en in de toekomst over te dragen, wettelijk te bewaren archiefbescheiden veilig te stellen.

Ondanks de moeizame werving voor de vacature archiefinspecteur, is deze functie per 1 januari 2023 weer vervuld.

De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied inspectie in 2023 gerealiseerd:

- Inspecties en jaargesprekken zijn uitgevoerd bij alle 8 aangesloten gemeenten, en een deel van de gemeenschappelijke regelingen.
- Er is een concept-agenda voor het SIO (Strategisch Informatie Overleg) toegestuurd aan gemeenten, met als doel om in 2024 tot een herstart van het SIO te komen. Met de ODR is in 2023 reeds een eerste SIO gevoerd.
- Alle gemeenten hebben jaarverslagen gehad en jaargesprekken met inspecteur en adviseur(s).
- Voor alle gemeente zijn meerdere vragen beantwoord, vernietigingslijsten beoordeeld en thema-inspecties uitgevoerd op onder andere archiefruimten, procesapplicaties en handboek vervanging.
- Er zijn notities opgesteld en toegestuurd van twee eerder uitgevoerde onderzoeken naar het toepassen van e-mailarchivering en algoritmes bij de gemeenten.
- De dienstverleningsovereenkomst met het Waterschap Rivierenland werd voortgezet. Twee archiefblokken van rechtsvoorgangers van het waterschap zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het RAR: Polderdistrict Betuwe en Zuiveringsschap Rivierenland.
- Met de ODR en BvoWB zijn dienstverleningsafspraken gemaakt, waardoor nu met alle gemeenschappelijke regelingen in onze regio een DVA Archieftoezicht is afgesloten.

- Bij de AVRI en Regio Rivierenland is een nulmeting op het informatie- en archiefbeheer uitgevoerd op basis van de Archief-Kritische Prestatie Indicatoren (Archief-KPI's).
- Voor gemeenten en GR-en is een notitie opgesteld over de ontwikkelingen rondom de nieuwe Archiefwet 202X en de nieuwe Selectielijst e-mailbewaring 2024.
- Met de gemeente Buren, Culemborg en Neder-Betuwe zijn voorbereidingen getroffen voor het (vervroegd) overbrengen van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats van het RAR.

Afwijking van de doelen voor 2023 binnen het taakgebied Inspectie:

- Binnen dit taakgebied zijn alle doelen behaald.
- Wegens vertraging in het vaststellen van Archiefwet 202X is het vertalen van uitgangspunten van nieuwe Archiefwet, Archiefbesluit en Archiefregeling naar inspectiebeleid nu gepland voor 2024 mits de wet wordt aangenomen.
- Sneller dan voorzien zijn DVA over toezicht en archiefbeheer bij alle GR'en afgesloten en in werking getreden.

4. Dienstverlening en educatie

Onder dit taakgebied vallen de dienstverlening aan het publiek (studiezaal, beeldbank, S-o-D en online diensten). Daarnaast omvat dit taakgebied het organiseren van educatieve activiteiten, tentoonstellingen en - in samenwerking met partners - het erfgoed onder de aandacht brengen.

Foto RAR: kinderen tijdens de les Thuis in je wijk

De volgende speerpunten en prioriteiten zijn voor het taakgebied dienstverlening in 2023 gerealiseerd:

- Studiezaal: begeleiding van onderzoekers live en online gedurende 4 werkdagen per week.
- Informatieverzoeken die via onze studiezaal binnenkomen en afgehandeld worden zijn met 24 % t.o.v. 2022 toegenomen. Grootste interesse in deze aanvragen is voor de bouwvergunningen ca. 50% van 1560 verzoeken.
- Voor allerlei evenementen, bijeenkomsten en cursussen zijn er bijna 2.000 personen bij het RAR geweest.
- Ingezet op social media. Het bereik en de interactie op alle kanalen (LinkedIn, Facebook, YouTube) is in 2023 vergroot respectievelijk met 25%, 19% en 32%.

Foto RAR: Bezoek van NT2 studenten aan het RAR

- In 2023 bezochten 20 NT2 studenten van het ROC-Rivierland het RAR voor een presentatie en rondleiding.
- Op educatiegebied is een stijgende lijn te zien. We bereikten met lesprogramma's in totaal 918 leerlingen van primair onderwijs en 303 leerlingen van middelbaar onderwijs en 20 leerlingen van vervolgonderwijs. In totaal zijn dat 1.241 leerlingen.
- Er zijn nieuwe lessen ontwikkeld voor primair onderwijs: keuzevrijheid over WO!! Met verhalen, bronnenonderzoek en heel hoog gewaardeerde dilemmakaarten, les "Dat wil ik zeggen" en voor het landelijke thema van de Kinderboekenweek: Bij jouw thuis les "Thuis in je wijk".
- In maart startte de eerste training in het kader van het oral history project 'Spreekende Herinneringen'. We houden deze trainingen in de gemeenten die meedoen aan het Erfgoedpact. Dit jaar had het project een editie in Tiel, Zaltbommel en Culemborg.
- In de zomerperiode waren er, in samenwerking met lokale organisaties, zes bijeenkomsten georganiseerd op locatie met oude foto's uit de collectie van het RAR. Doel was info over deze foto's ophalen en contacten leggen. In totaal waren er 195 personen aanwezig bij deze zogenoemde Zomer-tour.
- Om historische content digitaal en laagdrempelig onder de aandacht van geïnteresseerden te brengen, maakten we meerdere vlogs in 2023, rondom belangrijke landelijke thema's: Leven met oorlog en Sporen van Slavernijverleden.
- Ook is een nieuwe pilot uitgekomen: "Op stap met Aagje", waarin in stripvorm vragen aan publiek gesteld worden, waarop de antwoorden via de website in de gedigitaliseerde stukken te vinden zijn.
- Het overleg met historische verenigingen uit de regio is uitgebreid naar kleinere organisaties in de regio, wat enorm wordt gewaardeerd. In totaal nemen nu 12 historische organisaties deel aan dit historische netwerk.
- Door presentaties op locatie en lezingen bij het archief en rondleidingen in depots hebben circa 480 volwassenen kennisgemaakt met het archief en archiefmaterialen.
- Op 31 oktober was er weer een Nacht van het Archief georganiseerd. Deze werd door ruim 220 personen bezocht en bijzonder goed beoordeeld.

Foto RAR: Zomer-tour op 7 verschillende locaties in ons werkgebied.

- De MET (mobile Erfgoed Tentoonstelling) heeft dit jaar, voorzien van relevante historische bronmaterialen, gestaan op het Gelders Erfgoedfestival en in de gemeente Neder-Betuwe.

Afwijking van de doelen voor 2023 binnen het taakgebied Dienstverlening en Educatie:

- Binnen dit taakgebied zijn alle doelen behaald.
- Het binnen het Regioplan voorgestelde historische stripboek, is een prentboek geworden en inmiddels volledig gerealiseerd.
- De geplande verkenning van mogelijkheden tot een regio brede toepassing van een Mobile Erfgoed Tentoonstelling (MET), heeft inmiddels geresulteerd in het daadwerkelijk uitvoeren van de MET en de mobile tentoonstellingen op 2 locaties in de regio.

2.3 Wat heeft het gekost?

De bereikte resultaten in het archiefprogramma zijn per saldo binnen de financiële kaders gerealiseerd. We hebben in 2023 diverse aanvullende dienstverlening in archiefbeheer en toezichtstaken richting GR-en opgepakt en ook het erfgoed project in samenwerking met het Waterschap heeft dit jaar gezorgd voor extra werk. Al met al wederom een druk jaar voor onze medewerkers. Onze personeelskosten waren als gevolg van deze extra inzet, en de hogere CAO stijging, hoger dan begroot. Daar tegenover staat natuurlijk dat deze extra inzet ook extra inkomsten opleverde, waardoor dit per saldo geen overschrijding geeft.

Daarnaast is een aantal posten onder besteed, zoals de lasten die behoren bij de eigen bedrijfsvoering (zoals huisvesting, organisatie en automatisering). Onder deze verzameling aan lasten zien we dat de hogere lasten voor gas en elektra (circa € 60.000 hoger dan begroot) weg vallen tegen de lagere lasten als gevolg van uitgestelde investeringen op inventaris (circa € 90.000 lager dan begroot). Een andere opvallende en bijzondere post is de post rente die voor dit jaar per saldo zorgde voor een positief resultaat van circa € 36.000. Deze meevaller is het gevolg van de verandering in de rentestand (van negatieve rente ten tijde van de begroting, naar positieve rente anno 2023).

In het verslagjaar 2023 hebben zich alleen op het vlak van de implementatie wet Wijziging GR incidentele onvoorziene lasten voorgedaan, de kosten hiervan zijn dan ook opgenomen onder de post onvoorzien. Dit is verderop in het jaarverslag nader toegelicht.

Dit alles te samen heeft geresulteerd in een positief resultaat van € 74.938,-.

2.3.1 Baten en lasten over 2023

Hieronder is de programmaverantwoording 2023 in euro's weergegeven. Het volledige overzicht van de Baten en Lasten over 2023 is opgenomen in hoofdstuk 4.

Omschrijving programma	Rekening 2023			Begroting 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Archiefbeleid	€ 2.723.256	€ 259.595	-€ 2.463.661	€ 2.629.110	€ 74.742	-€ 2.554.368
Totaal programma's	€ 2.723.256	€ 259.595	-€ 2.463.661	€ 2.629.110	€ 74.742	-€ 2.554.368

Algemene dekkingsmiddelen	€ 0	€ 2.784.448	€ 2.784.448	€ 0	€ 2.784.448	€ 2.784.448
Overhead	€ 259.514	€ 0	-€ 259.514	€ 264.580	€ 0	-€ 264.580
Heffing VPB	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onvoorzien	€ 14.120	€ 0	-€ 14.120	€ 5.500	€ 0	-€ 5.500
Totaal overig	€ 273.635	€ 2.784.448	€ 2.510.813	€ 270.080	€ 2.784.448	€ 2.514.368

Toevoeging/onttrekking aan reserves:	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Reserve Weerstandsvermogen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reserve E-depot	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€ 0	€ 27.787	€ 27.787	€ 0	€ 40.000	€ 40.000
Reserve Inventarisatie achterstanden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Subtotaal mutaties reserves	€ 0	€ 27.787	€ 27.787	€ 0	€ 40.000	€ 40.000

Resultaat na bestemming			€ 74.938			€ 0
--------------------------------	--	--	-----------------	--	--	------------

(In de saldokolommen geldt: - = nadelig en + = voordelig)

Over 2023 resteert er een positief saldo van € 74.938,- ten opzichte van de begroting. Dit betekent dat de realisatie van het programma archiefbeleid binnen de gestelde middelen is uitgevoerd. In dit verslag is een voorstel opgenomen voor een besluit tot bestemming van dit resultaat.

2.3.2 Algemene dekkingsmiddel en onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de bijdrage per inwoner van de aangesloten gemeenten en de bijdrage van het Waterschap (dienstverleningsovereenkomst).

Bijdrage per inwoner

Voor het jaarverslag 2023 geldt zoals gebruikelijk de datum van 1 januari 2022 als peildatum voor het aantal inwoners. Het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten bedroeg op deze peildatum 231.289. Ten opzichte van 2022 is het aantal inwoners met 2.204 toegenomen ofwel met 0,96% gestegen. De toename is relatief gezien gelijk over alle deelnemende gemeenten.

In de begroting van 2023 is de bijdrage per inwoner van alle deelnemende gemeenten vastgesteld op € 11,17. Hieronder een overzicht met de bijdrage per gemeente. De totale lasten voor de deelnemende gemeenten voor het jaar 2023 bedragen in totaal € 2.584.448,-.

Gemeente	Inwoneraantal 1-1-2022	Inwoner- bijdrage 2023 in euro
Buren	27.165	€ 303.545
Culemborg	29.387	€ 328.373
Maasdriel	25.511	€ 285.063
Neder-Betuwe	25.033	€ 279.721
Tiel	42.271	€ 472.341
West Betuwe	51.968	€ 580.696
Zaltbommel	29.954	€ 334.709
Totaal	231.289	€ 2.584.448

Dienstverleningsovereenkomst Waterschap Rivierenland (WSRL)

Met het Waterschap Rivierenland is een dienstverleningsovereenkomst gesloten. In deze overeenkomst is bepaald dat het Regionaal Archief Rivierenland de archieven van de voormalige Waterschappen beheert. In juni 2014 is in verband met de aansluiting SAB een nieuwe 10-jarige overeenkomst met het WSRL afgesloten met een stilziggende jaarlijkse verlenging.

De totale lasten voor het waterschap voor het jaar 2023 bedragen € 200.000,-. De kosten van het toezicht zijn in de nieuwe overeenkomst met het waterschap niet in de prijs per m² opgenomen. Dit onderdeel van de dienstverlening wordt apart per jaar afgerekend met het waterschap.

Onvoorzien

In 2023 zijn kosten opgenomen als onvoorzien uitgave onder de post onvoorzien. Het betreft hier de kosten die voortkomen uit het gevolgde regionaal proces voor het implementeren van de wijzigingen uit de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR). De wijzigingen in de WGR verplicht elke GR tot het wijzigen en/of het opnemen van bepalingen in bestaande gemeenschappelijke regelingen (GR). Dit regionale proces is begeleid door een extern adviesbureau, waar per GR advieskosten uit voortvloeiden.

Bij het opstellen van de begroting 2023 waren het te volgen proces en de externe advieskosten die dit met zich mee bracht niet bekend en daarmee dus niet begroot. De advieskosten van het externe adviesbureau zijn zodoende opgenomen onder de post onvoorzien.

Het betreft in totaal € 14.120,- aan kosten en geeft hiermee een overschrijding op de post onvoorzien, welke was begroot op € 5.500,-.

2.3.3 Overzicht van de kosten van overhead

Met ingang van 2018 is het taakveld Overhead¹ een verplicht onderdeel en moeten de kosten van Overhead afzonderlijk in de Programmaverantwoording worden gepresenteerd. Het taakveld Overhead is nader onderverdeeld in:

- lasten gemeentelijke overheadfuncties (i.c. programma archiefbeleid);
- lasten 'eigen overhead' (personeelskosten directie, management en ondersteuning).

Taakveld overhead	Realisatie 2023	Begroting 2023
Lasten gemeentelijke overhead functie	€ 2.737.376	€ 2.634.610
"Eigen overhead"	€ 259.514	€ 264.580
Totaal lasten	€ 2.996.891	€ 2.899.190
Bijdragen overhead	€ 3.071.829	€ 2.899.190
Totaal baten	€ 3.071.829	€ 2.899.190

¹ Elke GR is verplicht de baten en lasten te splitsen in de voorgeschreven taakvelden, in zowel de begroting als de jaarrekening. Art. 58a Wgr lid2 sub bepaalt dat de Informatie voor derden (IV-3) indeling en dus de taakveldindeling conform de gemeentelijke indeling geldt bij een gemeenschappelijke regeling van gemeente en provincie. Het overzicht van geraamde baten en lasten van de taakvelden is een verplichte paragraaf. Voor het RAR is het Overzicht van geraamde baten en lasten van het taakveld Overhead 0.4 verplicht.

2.3.4 Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 is de vennootschapsbelasting ook van toepassing voor decentrale overheden. Het RAR staat op het standpunt dat er geen VpB-plicht geldt voor het RAR. De belastingdienst geeft per brief, d.d. 4 juli 2019, aan dat het RAR niet belastingplichtig is voor de VpB. Voor de jaren 2016, 2017 en 2018 zal de belastingdienst geen aanslagen VpB opleggen. Vanaf het jaar 2019 e.v. wordt door het RAR geen uitnodiging tot het doen van aangifte VpB gedaan. Het is onze verwachting is dat er in de nabije toekomst geen verandering zal zijn die wel leidt tot een VpB-plicht voor het RAR.

2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op Regionaal Archief Rivierenland. De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT) schrijft voor dat voor topfunctionarissen de bezoldigingsgegevens openbaar worden gemaakt in de jaarrekening. In de overzichten hieronder zijn de openbaar te maken bezoldigingsgegevens opgenomen. Het voor Regionaal Archief Rivierenland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000,-, zijnde het algemeen bezoldigingsmaximum.

Hieronder de DB- en AB leden van het Regionaal Archief Rivierenland in 2023.

Naam	Functie	Periode	Bezoldiging/ Onbezoldigd
R. van Stappershoef	DB- en AB-lid	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd
C.A.H. Zondag	DB- en AB-lid	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd
D. Bijvoet-de Wit	DB- en AB-lid	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd
M.A. Klein	AB-lid	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd
R. Dijkstra	AB-lid	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd
K. Maier	AB-lid	01-01-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd
H. van Kooten	AB-lid	01-01-2023 t/m 15-03-2023	Onbezoldigd
M.A. de Raaf	AB-lid	20-07-2023 t/m 31-12-2023	Onbezoldigd

Op de volgende pagina de leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking. Naast deze topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	Mw. E. Kok-Majewska		Mw. L.A. Kil
Functiegegevens	Directeur Streekarchivaris		Adjunct Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12		01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0
Dienstbetrekking?	ja		ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 105.285		€ 78.317
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.729		€ 13.191
<i>Subtotaal</i>	€ 121.014		€ 91.508
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000		€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging	€ 121.014		€ 91.508
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	Mw. E. Kok-Majewska		Mw. L.A. Kil
Functiegegevens	Directeur Streekarchivaris		Adjunct Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12		01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0
Dienstbetrekking?	ja		ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 100.547		€ 78.882
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.003		€ 13.782
<i>Subtotaal</i>	€ 117.550		€ 92.664
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000		€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging	€ 117.550		€ 92.664
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.

2.3.6 Overige verplichte toelichting

RAR is voor de gemeenten een Verbonden Partij

Voor de gemeente is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft een Verbonden Partij. Het RAR is voor de gemeenten een Verbonden Partij.

Beleidsindicatoren en effecten van de betrokkenheid van de Verbonden Partij

In artikel 8b van het Besluit Begroting en Verantwoording staat dat het programma en de verantwoording de volgende aspecten moeten bevatten: *“De doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten, ten minste moeten worden toegelicht aan de hand van de bij ministeriele regeling vastgestelde beleidsindicatoren.”*

Dit is niet van toepassing voor het RAR omdat er voor de maatschappelijke effecten van het RAR geen verplichte indicatoren zijn voorgeschreven.

Overzicht van incidentele baten en lasten 2023

In het verslagjaar 2023 hebben zich, anders dan genoemd onder de post onvoorzien, geen andere incidentele baten en lasten voorgedaan. Er zijn hierdoor geen overschrijdingen ontstaan. Ook niet als het gevolg van de onvoorziene kosten. Deze zijn incidenteel van aard.

2.3.7 Controleverklaring

De controleverklaring van de account is bijgevoegd in bijlage 3.

3 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) stelt regels aan welke paragrafen er in het jaarverslag moeten zijn en wat daarin aan de orde komt.

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van een aantal beheeraspecten. Ze gaan over onderwerpen die in de jaarrekening terug te vinden zijn en waaraan politieke of financiële risico's verbonden zijn. De paragrafen geven het algemeen bestuur en de raden van de deelnemende gemeenten nader inzicht in de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling RAR.

De volgende paragrafen zijn opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a) de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- b) alle risico's waarvoor geen directe maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De doelen van het RAR, met betrekking tot het weerstandsvermogen en risicobeheersing, zijn als volgt geformuleerd:

- We zorgen voor een solide financieel beleid met een transparant inzicht in de kosten en geldstromen;
- We zorgen voor een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming;
- Onze planning- en control cyclus is zo ingericht dat het DB en het AB de sturings- en verantwoordingsinformatie krijgen die ze nodig hebben.

Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor het risicomanagement:

- Het RAR wil de continuïteit van de organisatiedoelen waarborgen en de vermogenspositie beschermen.
- Het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten.
- Tegelijkertijd streeft het RAR naar het zo laag mogelijk houden van de algemene reserve.

De hoogte van de ratio van het weerstandsvermogen is door het algemeen bestuur vastgesteld op minimaal 1,0. In het rapport Risicomanagement & Weerstandsvermogen (zie bijlage 2 voor het volledige rapport) zijn de risico's voor het RAR benoemd. Voor het verslagjaar 2023 treft u hieronder een samenvatting van het huidige rapport. De inhoudelijke toelichting op de risico's is te vinden in het Rapport in bijlage 2. In 2023 heeft er een uitgebreide update plaatsgevonden van het rapport Risicomanagement & Weerstandsvermogen. Hierbij is een nieuwe risico-inventarisatie gedaan, zijn beheersmaatregelen aangescherpt en zijn financiële restrisico's bepaald. Hierin is

beoordeeld of het weerstandsvermogen in de jaren 2024 tot 2028 toereikend is en zal voor het verslagjaar 2024 van kracht worden.

Samenvatting Risico's en weerstandsvermogen anno 2023:

Risico's	Kans klasse	Verwachtingswaarde	Kans	Risico
Politiek bestuurlijke risico's	1	€ 100.000	20%	€ 20.000
Maatschappelijke risico's	1 en 2	€ 250.000	20%	€ 50.000
Organisatierisico	2	€ 115.000	31%	€ 36.000
Juridische Risico's	2	€ 50.000	40%	€ 20.000
Financiële risico's	1 en 2	€ 95.000	40%	€ 38.000
Middelen risico's	1, 2 en 3	€ 45.000	20%	€ 18.000
Risico's m.b.t. Medewerkers	1 en 3	€ 115.000	25%	€ 29.000
Benodigd weerstandsvermogen				€ 211.000

Op basis van de risico's en de ratio is er een weerstandsvermogen van € 211.000,- nodig. De stand van de reserve weerstandsvermogen is opgenomen in onderstaand overzicht.

	Stand 1-1-2023	Mutaties	Stand 31-12-2023
Reserve weerstandsvermogen	€ 211.000		€ 211.000
Totaal reserves	€ 211.000		€ 211.000

Sinds 2022 is de reserve weerstandsvermogen (voorheen algemene reserve) voldoende toereikend om de volledige weerstandscapaciteit te dekken (ratio van 1,0). Mede hierom zijn sinds 2022 de bestemmingsreserves niet meer onderdeel van het weerstandsvermogen en dus inzetbaar voor hun eigen bestemming.

3.1.2 Kengetallen

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft een aantal kengetallen in de begroting verplicht gesteld. De verplichte kengetallen van het RAR staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2023
1A Netto schuldquote	162	148	166
1B Netto schuldquote gecorr. alle verstrekte leningen	162	148	166
2 Solvabiliteitsratio	7	7	7
3 Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4 Structurele exploitatieruimte	6	2	2
5 Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Dit kengetal is al enkele jaren dalende, hetgeen positief is voor de financiële positie van het RAR.

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin het RAR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit kengetal is stabiel hoog, hetgeen positief is voor de financiële positie van het RAR.

De structurele exploitatiecapaciteit helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte het RAR heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Dit kengetal is neutraal dus het RAR is stabiel in het dragen van de eigen lasten.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf kapitaalgoederen betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat tenminste de goederen gebouwen.

Van deze kapitaalgoederen wordt het volgende aangegeven:

- a. het beleidskader;
- b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

3.2.1 Afschrijving

In de staat van activa zijn de investeringen en afschrijvingen opgenomen van de gebouwen en overige materiële vaste activa (inventaris en ICT). Voor de gebouwen betreft het de investeringen voor de nieuwbouw en de investering voor de uitbreiding van het archiefdepot. De investeringen in gebouwen worden op basis van annuïteiten afgeschreven. Voor de overige materiële vaste activa betreft het investeringen in onder andere (kantoor gerelateerde) inventaris en ICT-middelen. De afschrijving hiervan gebeurt op basis van lineaire afschrijving met de volgende afschrijftermijnen:

- Inventaris	10 jaar
- ICT-middelen	4 jaar

3.2.2 Onderhoudsplan en kosten van onderhoud

Regulier en groot onderhoud aan het gebouw en haar installaties gebeurt door de VvE op basis van het meerjarenonderhoudsplan. Het meerjarenonderhoudsplan is in 2023 herijkt op de huidige situatie en laatste uitgangspunten. Jaarlijks wordt er door het RAR een bedrag gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening van de VvE ten behoeve van de uitvoering van reguliere en geplande groot onderhoud. In 2023 was dit een bedrag van € 111.400,-.

3.3 Financiering

In de paragraaf financiering komen, zoals de naam al aangeeft, de aspecten rond de financiering aan de orde. In dit kader is het verplicht onder meer te voldoen aan de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO).

3.3.1 Geldleningen

De geldleningen bestaan uit middelen in rekening-courant en corresponderende depositorekeningen. In 2008 zijn twee vaste geldleningen voor de toenmalige nieuwbouw afgesloten. Deze zijn in 2009 opgenomen. Omdat de investeringskosten voor de nieuwbouw lager uit zijn gevallen, is de depotuitbreiding met een deel van de overblijvende financiële middelen gefinancierd.

3.3.2 Rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente

De aan het programma toe te rekenen rente wordt bepaald door de externe rente die bestaat uit de rente die wordt betaald over afgesloten leningen.

Beide leningen zijn annuïteitenleningen met een vaste rente gedurende de gehele looptijd. Lening A heeft een hoofdsom van € 2 miljoen en een looptijd van 20 jaar. De rente is gedurende de gehele looptijd 4,73%. Lening B heeft een hoofdsom van € 8 miljoen en een looptijd van 40 jaar. De rente is gedurende de gehele looptijd 4,78%. In de toerekening van rente aan de investeringen wordt uitgegaan van 4,75%.

3.3.3 Kapitaallasten

De looptijd en de aflossing van de beide leningen lopen gelijk aan de kapitaallastenberekening voor de investering van de nieuwbouw.

3.3.4 EMU-saldo

Het EMU saldo is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld, van een overheid die lid is van de Europese Monetaire Unie (EMU). Berekening van het EMU -saldo van het RAR is als volgt:

Berekening EMU saldo	Realisatie 2023	Begroting 2023
Exploitatie saldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, art 17c)	€ 47.152	-€ 40.000
Afschrijvingen ten laste van exploitatie	€ 164.646	€ 281.800
Uitgaven aan investeringen in (im)materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	€ 29.514	€ 28.950
Betalingen ten laste van de voorzieningen	-€ 42.101	-€ 15.743
Berekend EMU saldo	€ 199.210	€ 255.007

3.3.5 Financieringspositie

Financieringsbehoefte	Realisatie 2023	Begroting 2023
A. Investeringen netto	€ 29.514	€ 28.950
B. Afschrijvingen -/-	€ 164.646	€ 281.800
C. Aflossingen leningen	€ 246.518	€ 246.518
Nieuw op te nemen leningen	€ 0	€ 0
Vaste schuld 31-12	€ 7.355.178	€ 7.355.178

3.3.6 Kasgeldlimiet

Berekening kasgeld	Realisatie 2023	Begroting 2023
Totale lasten c.q. begrotingstotaal	€ 2.996.891	€ 2.899.190
Percentage regeling	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	€ 254.736	€ 246.431

Het kasgeldlimiet wordt berekend op basis van 8,5% van het begrotingstotaal. Het RAR zal, gelet op de goede liquiditeitspositie, geen gebruik hoeven te maken van het kasgeldlimiet.

3.3.7 Renterisico leningen

Om de (rente)risico's op de leningen portefeuille te beheren, is de renterisiconorm van toepassing. Deze norm heeft als uitgangspunt dat de aflossingen en/of renteherziening in enig jaar nooit meer mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Deze norm is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO).

Renterisico	Realisatie 2023	Begroting 2023
1 Renteherzieningen op vaste schuld	€ 0	€ 0
2 Aflossingen	€ 246.518	€ 246.518
3 Renterisico (1+2)	€ 246.518	€ 246.518
4 Rente risico norm	€ 599.378	€ 579.838
5a Ruimte onder renterisiconorm (4<3)	€ 352.860	€ 333.320
5b Overschrijding renterisiconorm (3>4)	€ 0	€ 0

In de tabel is te zien dat het RAR over 2023 ruimschoots binnen de gestelde norm blijft.

Berekening renterisiconorm	Realisatie 2023	Begroting 2023
4 Totale lasten	€ 2.996.891	€ 2.899.190
4b Norm	20%	20%
4 Rente risico norm	€ 599.378	€ 579.838

3.4 Bedrijfsvoering

3.4.1 Financiële rechtmatigheid

Het Regionaal Archief Rivierenland (RAR) moet zich kunnen verantwoorden ten aanzien van de rechtmatigheid van de uitvoering van het financiële beheer. Rechtmatigheid vertelt of het beleid wordt gevoerd in overeenstemming met de interne en externe regelgeving. Het Dagelijks Bestuur van het RAR is verplicht te waarborgen dat het financieel beleid aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Om dit beter vorm te geven, is een tweetal documenten opgesteld en geïmplementeerd in de organisatie, te weten:

- de financiële verordening Regionaal Archief Rivierenland 2023;
- het Controleplan rechtmatigheid.

Beide documenten zijn behandeld en goedgekeurd in het AB van 23-11-2023.

Met deze documenten wordt beoogd om bij te dragen aan:

- een adequate inrichting van de organisatie passend bij rechtmatigheid, zoals waar mogelijk functiescheidingen en meer interne controle op uitvoering van taken;
- een betere uitvoering en interne beheersing van de werkzaamheden, zoals het efficiënt vastleggen van goedkeuringen in de processen;
- meer inzicht in de rechtmatigheid van (financiële) rechtshandelingen, zoals inzicht en bewustwording van rechtmatigheid waarbij expliciet aandacht is voor frauderisico's.

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals is vastgesteld in het normenkader. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording ingaat op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties.
- De financiële rechtmatigheid betrekking heeft op het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - o Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 87.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen.
 - o Een rapporteringstolerantie van 1% (zijnde € 29.000) is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Hieronder zijn, aan de hand van de “Monitor rechtmatigheidsverantwoording”, de geconstateerde afwijkingen per criterium opgenomen met daaronder een toelichting per afwijking.

Toetsingscriterium voor de rechtmatigheidsverantwoording	
Begrotingscriterium	€ 94.146
<i>Overschrijding exploitatiebudgetten programma archiefbeleid (begroot versus werkelijk)</i>	€ 94.146
<i>Overschrijding investeringsbudgetten</i>	€ 0
<i>Niet geautoriseerde reserve mutaties</i>	€ 0
Voorwaardecriterium	€ 0
<i>Geen afwijkingen geconstateerd</i>	
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	€ 0
<i>Geen afwijkingen geconstateerd</i>	
Totaal rechtmatigheidsfouten	€ 94.146
Verantwoordingsgrens	€ 87.000
<i>3% van de totale lasten</i>	
Niet onrechtmatige begrotingsafwijkingen	-€ 184.853
<i>Begrotingsafwijkingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde baten en daarmee niet onrechtmatig zijn. (als gevolg van artikel 3.2 van de financiële verordening Regionaal Archief Rivierenland 2023)</i>	
Saldo resterende rechtmatigheidsfouten	€ 0
<i>Nader toe te lichten in de Rechtmatigheidsverklaring</i>	

Conclusie en toelichting op de afwijkingen

Er is enkel op het begrotingscriterium een afwijking geconstateerd. Het betreft hier een begrotingsoverschrijding op het programma archiefbeleid van € 94.146,- en daarmee boven de rapporteringstolerantie, wat dus vraagt om een toelichting in deze paragraaf.

De overschrijding in lasten is het gevolg van extra dienstverlening in archiefbeheer voor derden. Deze extra lasten worden direct gecompenseerd door daaraan gerelateerde baten. Hiermee is deze

begrotingsafwijking niet onrechtmatig en mogen deze in mindering worden gebracht als zijnde “niet onrechtmatige begrotingsafwijkingen”. Het saldo van de resterende rechtmatigheidsfouten komt hiermee onder de verantwoordingsgrens en hoeft niet opgenomen te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

3.4.2 Ontwikkelingen formatie en personeelskosten

De formatie van het RAR bestond op 31 december 2023 uit de volgende fte's:

Functie en aantal Fte	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Directeur/streekarchivaris	1,00	1,00	1,00
Adjunct-directeur	1,00	1,00	1,00
Ondersteuning	0,56	0,56	0,56
Medewerkers	17,90	19,64	20,63
Totaal	20,46	22,20	23,19

Er is een lichte groei in het aantal fte's door de aanvullende dienstverlening in archiefbeheer en toezicht van de GR-en.

3.4.3 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is sinds enkele jaren zeer laag, zo ook voor 2023. Het overall ziekteverzuimpercentage over 2023 was 1,99% (2022: 1,07%). Dit verzuimcijfer bestaat uit kortdurend en langdurig verzuim. Voor 2023 was het kortdurend ziekte verzuim 1,03% (2022 : 1,07%) en het langdurig en extra langdurig ziekteverzuimpercentage 0,96% (2022: 0,00%).

3.4.4 Ziektevervanging

Verzuim werd in eerste instantie opgevangen in de eigen organisatie. Er was voor 2023 voor een bedrag van € 21.400,- (2022: € 20.900,-) rekening gehouden met vervanging wegens ziekte (1,5% van de loonsom) welke niet is besteed aan ziektevervanging mede omdat er geen langdurig ziekteverzuim was. Juist bij langdurig ziekteverzuim is ziektevervanging effectief en efficiënt.

3.4.5 Inhuur personeel

Inhuur van personeel vindt deels plaats binnen het bestaande loonkostenbudget uit de vrijval van personeelskosten van niet of niet direct ingevulde vacatures. Daarnaast is in de begroting 2023 een bedrag van € 32.600,- opgenomen voor inhuur van tijdelijk personeel. In 2023 zijn geen extra uren aan tijdelijk personeel ingezet ten behoeve van ziektevervanging. Wel zijn extra uren ingezet ter vervanging van vacatures. De vervanging heeft geen overschrijding van de begrote totale personeelskosten tot gevolg gehad.

3.4.6 Werkzaam

Bij start van het jaar 2023 was 2,07 fte aan medewerkers door het RAR ingezet via Werkzaam. Dit is gedurende het jaar, als gevolg van pensionering teruggegaan naar 1,36 fte. Dit is circa 6% van de totale formatie. Deze medewerkers zijn ingezet op dienstverleningstaken zoals het ophalen van de archiefstukken uit de depots voor de afdeling S-o-D en de studiezaal, maar ook op de facilitaire ondersteuning en materiele verzorging van het archief.

3.4.7 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Het RAR dient vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in de begroting in te gaan op de jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Onder arbeidsrechtelijke verplichtingen worden verstaan de aanspraken op toekomstige uitkeringen door huidig dan wel voormalig personeel. Het BBV schrijft voor dat jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume via de exploitatie moeten lopen. Als de verplichtingen niet van een vergelijkbaar volume zijn, dan moet hiervoor een voorziening worden getroffen. Bij het RAR is daarvan geen sprake.

Jaarrekening 2023

In dit deel:

- Hoofdstuk 4: Baten en Lasten 2023
- Hoofdstuk 5: Balans 31-1-2023
- Hoofdstuk 6: Rechtmatigheidsverantwoording
- Bijlagen

4 Baten en Lasten 2023

4.1 Overzicht van de baten en lasten 2023

Omschrijving programma	Rekening 2023			Begroting 2023			Rekening 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Archiefbeleid									
Programma Archiefbeleid	€ 229.265	€ 209.807	-€ 19.458	€ 205.970	€ 60.500	-€ 145.470	€ 239.863	€ 61.985	-€ 177.878
Personeelskosten - programma	€ 1.308.146	€ 1.278	-€ 1.306.868	€ 1.164.160	€ 0	-€ 1.164.160	€ 1.108.057	€ 15.039	-€ 1.093.018
Overige personeelskosten	€ 36.674	€ 1.929	-€ 34.745	€ 47.600	€ 0	-€ 47.600	€ 46.845	€ 3.696	-€ 43.149
Huisvestingskosten	€ 894.264	€ 14.351	-€ 879.913	€ 918.240	€ 14.242	-€ 903.998	€ 784.266	€ 14.242	-€ 770.024
Organisatie, beheer & administratie	€ 59.786	€ 0	-€ 59.786	€ 48.760	€ 0	-€ 48.760	€ 44.158	€ 0	-€ 44.158
Automatiseringskosten	€ 194.278	€ 11.399	-€ 182.879	€ 228.110	€ 0	-€ 228.110	€ 162.767	€ 0	-€ 162.767
Rente- en financiering	€ 842	€ 20.831	€ 19.988	€ 16.270	€ 0	-€ 16.270	€ 10.097	€ 0	-€ 10.097
Totaal programma's	€ 2.723.256	€ 259.595	-€ 2.463.661	€ 2.629.110	€ 74.742	-€ 2.554.368	€ 2.396.053	€ 94.962	-€ 2.301.091
Algemene dekkingsmiddelen	€ 0	€ 2.784.448	€ 2.784.448	€ 0	€ 2.784.448	€ 2.784.448	€ 0	€ 2.718.738	€ 2.718.738
Overhead									
Personeelskosten - overhead	€ 259.514	€ 0	-€ 259.514	€ 264.580	€ 0	-€ 264.580	€ 249.938	€ 0	-€ 249.938
Heffing VPB	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onvoorzien	€ 14.120	€ 0	-€ 14.120	€ 5.500	€ 0	-€ 5.500	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal overigen	€ 273.635	€ 2.784.448	€ 2.510.813	€ 270.080	€ 2.784.448	€ 2.514.368	€ 249.938	€ 2.718.738	€ 2.468.800
Toevoeging/onttrekking aan reserves:	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Reserve Weerstandsvermogen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reserve E-depot	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€ 0	€ 27.787	€ 27.787	€ 0	€ 40.000	€ 40.000	€ 0	€ 6.646	€ 6.646
Reserve Inventarisatie achterstanden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.263	€ 5.263
Subtotaal mutaties reserves	€ 0	€ 27.787	€ 27.787	€ 0	€ 40.000	€ 40.000	€ 0	€ 11.909	€ 11.909
Resultaat na bestemming			€ 74.938			€ 0			€ 179.617

(In de saldokolommen geldt: - = nadelig en + = voordelig)

4.2 Toelichting op de baten en lasten over 2023

Omschrijving programma	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil
Programma archiefbeleid			
Directe archiefbeheerkosten	€ 19.458	€ 145.470	€ 126.012
Personeelskosten	€ 1.306.868	€ 1.164.160	-€ 142.708
Overige personeelskosten	€ 34.745	€ 47.600	€ 12.855
Huisvestingskosten	€ 879.913	€ 903.998	€ 24.085
Organisatie, beheer en administratie	€ 59.786	€ 48.760	-€ 11.026
Automatiseringskosten	€ 182.879	€ 228.110	€ 45.231
Rente en financiering	-€ 19.988	€ 16.270	€ 36.258
Totaal programma	€ 2.463.661	€ 2.554.368	€ 90.707
Algemene dekkingsmiddelen	€ 2.784.448	€ 2.784.448	€ 0
Overhead			
Personeelskosten overhead	-€ 259.514	-€ 264.580	-€ 5.066
Heffing VPB	€ 0	€ 0	€ 0
Onvoorzien	-€ 14.120	-€ 5.500	€ 8.620
Totaal overig	€ 2.510.813	€ 2.514.368	€ 3.555
Saldo van baten en lasten	€ 47.152	-€ 40.000	-€ 87.152
Saldo van de toevoegingen/onttrekkingen reserves	€ 27.787	€ 40.000	€ 12.214
Saldo Resultaat na bestemming	€ 74.938	€ 0	-€ 74.938

Over 2023 is op het programma archiefbeleid een batig saldo gerealiseerd van € 74.7938,-. Dit is als volgt te verklaren:

+ Directe archiefbeheerkosten	€ 113.798,-
Een positief verschil op het totaal aan directe archiefbeheerskosten. Dit positieve resultaat is te verklaren door veel hogere baten dan was begroot voor 2023. Deze hogere baten komen uit extra betaald archiefbeheer voor derden. De kosten die gemoeid zijn met deze extra diensten, betreft inzet van uren, zijn opgenomen onder personeelskosten.	
- Personeelskosten	-/- € 124.788,-
Per saldo op deze post een negatief resultaat. Voornamelijk als gevolg van de kosten voor de extra inzet in archiefbeheer, de inkomsten hiervan zitten onder Directe archiefbeheerkosten. Als tweede door de stijging van de lonen (CAO), die veel hoger is dan begroot was voor 2023.	
+ Huisvesting, organisatie, beheer en automatisering	€ 58.290,-
Per saldo een positief verschil op het totaal. Zo vallen de hogere prijzen voor gas en elektra weg tegen de lagere lasten als gevolg van uitgestelde investeringen op inventaris.	
+ Rente	€ 36.258,-
Door de verandering in rentestand (van negatieve rente ten tijde van de begroting, naar positieve rente anno nu in 2023) zijn de inkomsten op rente hoger dan begroot voor 2023.	
- Onvoorzien	-/- € 8.620,-
Per saldo op deze post een nadelig resultaat mede de onvoorziene uitgave voor de externe ondersteuning in wijziging GR-tekst als gevolg van de wijziging WGR, die niet was opgenomen in de begroting 2023.	
	<hr/>
	€ 74.938,-

Bovenstaande zaken, met uitzondering van de aanvullende dienstverlening in archiefbeheer en toezicht van de GR-en, zijn tijdelijke financiële meevallers en incidenteel van aard.

5 Balans

5.1 Balans op 31 december 2023

(voor winstbestemming)

	31-dec-23	31-dec-22
ACTIVA		
Materiele vaste activa		
Gebouwen en terreinen	5.436.270	5.577.561
Inventaris	10.058	
ICT	59.750	63.648
	5.506.078	5.641.209
Vlottende activa		
Vorraden	-	1.722
Vorderingen		
Debiteuren	50.204	585.584
Overlopende activa	17.289	-
	67.493	585.584
Liquide middelen	3.065.499	3.143.652
Totaal activa	<u>8.639.069</u>	<u>9.372.167</u>
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Reserves	569.869	522.656
Resultaat boekjaar	74.938	179.617
	644.807	702.273
Vreemd vermogen	347.221	389.321
Langlopende schulden	7.097.472	7.355.178
Kortlopende schulden		
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden	257.705	246.518
Crediteuren	26.288	418.416
Belastingen en premies sociale verzekeringen	229.557	222.756
Overlopende passiva	36.018	37.705
	549.569	925.395
Totaal passiva	<u>8.639.069</u>	<u>9.372.167</u>

5.2 Toelichting balans 31 december 2023

5.2.1 Vaste activa

Omschrijving	Aanschafwaarde op 1-1-2023	Mutaties 2023	Cum. Afschrijving t/m 2022	Boekwaarde 1-1-2023	Afschrijving 2023	Boekwaarde 31-12-2023
Nieuwbouw	€ 6.688.513		€ 1.878.904	€ 4.809.609	€ 114.122	€ 4.695.487
Uitbreiding 2017	€ 888.143		€ 120.190	€ 767.953	€ 27.170	€ 740.782
Inventaris		€ 10.058				€ 10.058
ICT	€ 145.480	€ 19.456	€ 81.832	€ 63.648	€ 23.354	€ 59.750
TOTAAL	€ 7.722.136	€ 29.514	€ 2.080.926	€ 5.641.210	€ 164.646	€ 5.506.078

5.2.2 Vlottende activa

	31-12-2023	31-12-2022
Vorraden		
Boeken	€ 0	€ 1.722
Totaal voorraden	€ 0	€ 1.722
Vorderingen		
Debiteuren, waarvan:	€ 50.204	€ 585.584
<i>vorderingen op openbare lichamen</i>	€ 45.133	€ 585.482
<i>vorderingen overig</i>	€ 5.071	€ 102
Totaal vorderingen	€ 100.408	€ 1.171.168
Overlopende activa		
Rente	€ 8.103	€ 0
Vooruit betaalde bedragen	€ 9.186	€ 0
Totaal overlopende activa	€ 17.289	€ 0
Liquide middelen		
ABN AMRO Ondernemersrekening	€ 361.868	€ 950.461
ABN AMRO Zakelijk Flexibel Deposito	€ 365.621	€ 365.621
ABN AMRO Zakelijke Kwartaal Deposito	€ 2.337.922	€ 1.827.313
Kas	€ 87	€ 256
Totaal liquide middelen	€ 3.065.499	€ 3.143.652

5.2.3 Vaste passiva

Toelichting reserves en voorzieningen.

Reserves en voorzieningen	Stand 1-1-2023	Mutaties	Stand 31-12-2023
Reserve Weerstandsvermogen	€ 211.000	€ 0	€ 211.000
Reserve E-depot	€ 58.021	€ 0	€ 58.021
Reserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering	€ 228.635	-€ 27.787	€ 200.848
Reserve Website	€ 100.000	€ 0	€ 100.000
Totaal reserves	€ 597.656	-€ 27.787	€ 569.869
Voorziening Publicatiefonds	€ 33.608	-€ 5.472	€ 28.136
Voorziening Metamorfose	€ 49.883	-€ 22.387	€ 27.496
Voorziening Egalisatie kapitaallasten WKO	€ 305.830	-€ 14.242	€ 291.588
Totaal voorzieningen	€ 389.321	-€ 42.101	€ 347.221

Toelichting mutaties vorig boekjaar 2022 uit batig saldo:

- Uit het batig saldo van 2022 is per 1-1-2023 € 75.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Website. Dit is in overeenstemming met het AB besluit van 6 juli 2023 over bestemming van het positieve resultaat van 2022.

Toelichting mutaties 2023:

- Een bedrag van € 27.787,- onttrokken aan de bestemmingsreserve Digitalisering/ Bedrijfsvoering voor de uitvoering van een project rondom digitalisering en inhalen achterstanden. Het project loopt door in 2024 en in de begroting was hiervoor € 40.000 opgenomen.
- Uit de voorziening publicatiefonds is een bedrag van € 5.472 onttrokken voor het verstrekken van een financiële bijdrage aan diverse historische publicaties en activiteiten van onze erfgoedpartners in de regio.
- Uit de voorziening Metamorfose is een bedrag van € 22.387 onttrokken voor het realisatie van het Metamorfose project.
- Uit de voorziening Egalisatie kapitaallasten WKO is een bedrag van € 14.242 onttrokken voor de egalisatie van de jaarlijkse kapitaallasten van de WKO installatie.

Toelichting langlopende schulden.

Schulden aan kredietinstellingen	31-12-2023	31-12-2022
Leningen	€ 7.097.472	€ 7.355.178
<u>Lening BNG 661</u>		
Stand per 1 januari	€ 6.737.354	€ 6.861.417
Aflossing	-€ 130.100	-€ 124.063
Stand per 31 december	€ 6.607.253	€ 6.737.354
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-€ 135.758	-€ 130.100
Langlopend deel per 31 december	€ 6.471.495	€ 6.607.253
<u>Lening BNG 660</u>		
Stand per 1 januari	€ 864.343	€ 975.413
Aflossing	-€ 116.418	-€ 111.070
Stand per 31 december	€ 747.925	€ 864.343
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-€ 121.948	-€ 116.418
Langlopend deel per 31 december	€ 625.977	€ 747.925

Staat van de geldleningen.

Omschrijving	jaar geldlening	hoofdsom geldlening	saldo 31-12-2022	aflossing 2023	rente 2023	annuïteit	saldo 31-12-2023
BNG 40103660	2009	€ 2.000.000	€ 864.343	€ 116.418	€ 38.834	€ 155.252	€ 747.925
BNG 40103661	2009	€ 8.000.000	€ 6.737.354	€ 130.100	€ 319.700	€ 449.800	€ 6.607.253
		€ 10.000.000	€ 7.601.696	€ 246.518	€ 358.534	€ 605.053	€ 7.355.178

(inclusief aflossingsverplichtingen looptijd < 1 jaar)

Garantstelling deelnemende gemeenten aan BNG: De deelnemende gemeenten staan op basis van artikel 26, lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling voor de geldleningen garant bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

5.2.4 Vlottende passiva

Vlottende passiva	31-12-2023	31-12-2022
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden		
Leningen BNG	€ 257.705	€ 246.518
Totaal aflossingsverplichtingen langlopende schulden	€ 257.705	€ 246.518
Crediteuren		
Crediteuren	€ 26.288	€ 418.415
Totaal crediteuren	€ 26.288	€ 418.415
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	€ 229.557	€ 222.756
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 250.124	€ 222.756
Overlopende passiva		
Vooruit ontvangen bedragen	€ 30.711	€ 28.377
Nog te ontvangen facturen	€ 5.307	€ 9.328
Totaal overlopende passiva	€ 36.018	€ 37.705

5.3 Grondslagen voor waardering

5.3.1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De afschrijving op gebouwen geschiedt op basis van annuïteiten. Voor de overige materiële vaste activa gebeurt de afschrijving op basis van lineaire afschrijvingen van de verkrijgingsprijs, gebaseerd op de geschatte economische levensduur. In 2023 betrof dit de volgende afschrijftermijnen:

- Inventaris 10 jaar
- ICT-middelen 4 jaar

Er wordt afgeschreven vanaf het nieuwe boekjaar na het moment van ingebruikneming.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan het gebouw en de installaties is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. Deze voorziening is in beheer bij de VvE, waar het RAR samen met Thius elk voor 50% deelnemer van is. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt. Hiervoor is een Meerjarenonderhoudsbegroting (MJOB) opgesteld voor installaties en bouwkundige zaken.

5.3.2 Voorraden

De voorraad betrof de boekenvoorraad. De boeken zijn geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks telkens afgewaardeerd ten laste van het publicatiefonds. Doordat er geen nieuwe boeken meer zijn geactiveerd op de balans is anno 2023 de laatste boekenvoorraad afgewaardeerd tot de waarde nul.

5.3.3 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

5.3.4 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.5 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

5.3.6 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

6 Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Archief Rivierenland (RAR) toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de kaders (par 1.2) in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 23 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur van het RAR bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 87.000,- (afgerond op duizendtallen).

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur van het RAR is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de hiervoor gestelde grens.

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd met uitzondering van een begrotingsoverschrijding van € 94.146,- op het programma archiefbeleid. Deze begrotingsafwijking is geheel gecompenseerd door direct gerelateerde baten en daarmee niet onrechtmatig, als gevolg van artikel 3.2 van de financiële verordening Regionaal Archief Rivierenland 2023. Hiermee is het saldo rechtmatigheidsfouten wat in de rechtmatigheidsverantwoording nader dient te worden toegelicht nul (< verantwoordingsgrens). In de paragraaf Bedrijfsvoering in dit jaarverslag is beschreven welke afwijkingen zijn geconstateerd. Tevens is hierin opgenomen of en zo ja welke maatregelen er zijn genomen om de interne beheersing te verbeteren en daarmee onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: **FORMAT VOOR DE DEELEMENDE GEMEENTEN**

Informatie voor de jaarrekening van deelnemende gemeenten over de effecten en de betrokkenheid hierbij van de gemeenschappelijke regeling RAR.

1. Naam	Regionaal Archief Rivierenland
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
3. Adres en Vestigingsplaats	J.S. de Jongplein 3, 4001 WG Tiel
4. Doelstelling en openbaar belang	Het Regionaal Archief heeft tot doel het binnen het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis en vervult daartoe de volgende taken: a) de zorg voor en het beheren van de in de archiefwerkplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers; b) het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht; c) de zorg voor het beheer van de in de archiefbewaarpplaats berustende archiefbescheiden van instanties die niet bestuurlijk in de regeling participeren en waaraan op contractbasis diensten worden verleend, en d) het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie relevant bronnenmateriaal op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.
5. Relatie met taakveld overhead	De bijdrage aan het RAR is voor de gemeenten een last die verantwoord wordt op Taakveld 0.4 Overhead (zie paragraaf 2.3.2 Overzicht van de kosten van Overhead).
6. Deelnemende gemeenten	Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel.
7. Bestuurlijk belang	De deelnemende gemeenten zijn vertegenwoordigd in het Algemeen en het Dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Archief Rivierenland. Daarnaast zijn raadsleden betrokken bij de AB-vergaderingen via een BOV-constructie (beeldvormende en oordeelsvormende vergadering).
8. Financieel belang	Het aan het RAR ter beschikking gesteld bedrag is niet verhaalbaar als het RAR failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
9. Eigen Vermogen	Eigen Vermogen per 31-12-2023 : Reserves € 569.869 en een batig saldo € 74.938
10. Vreemd Vermogen	Vreemd Vermogen per 31-12-2023: € 7.994.263
11. Financieel resultaat	Financieel resultaat over 2023 bedroeg het batig saldo van € 74.938
12. Email	info@regionaalarchiefrivierenland.nl
13. Website	www.regionaalarchiefrivierenland.nl
14. Telefoon	Telefoon 0344 - 612 230
15. Risicoprofiel	Laag

BIJLAGE 2: BELEIDSNOTA RISICOMANAGEMENT EN WEERSTANDSVERMOGEN

DB 15 oktober 2020 agendapunt 4a

Update 2020

Risicomanagement & Weerstandsvermogen

*Opgesteld door Hanno Lamers
Adjunct-directeur/manager bedrijfsvoering
28 september 2020*

RISICOMANAGEMENT EN WEERSTANDSVERMOGEN

1	Aanleiding	3
1.1	Inhoud	3
1.2	Processtap	3
2	Uitgangspunten risicomanagement	4
2.1	Wat is risicomanagement?	4
2.2	Risicomanagement binnen het RAR	4
3	Risico's en beheersmaatregelen	5
4	Inventariseren en kwantificeren van Risico's	10
4.1	Risico's en beheersmaatregelen	10
4.2	Kwantificeren van risico's	10
4.3	Gekwantificeerde risico's	11
4.4	Samenvattend	12

1 AANLEIDING

Deze notitie gaat over het risicomanagement en weerstandsvermogen van het RAR. In september 2014 is de nota risicomanagement en weerstandsvermogen opgesteld. Vervolgens zijn in mei 2017 en november 2019 updates van deze nota vastgesteld. Daarin is becijferd wat het weerstandsvermogen dient te zijn en welke risico's voor het RAR gelden in welke mate.

De regelgeving schrijft voor dat er periodiek een update plaatsvindt van het weerstandsvermogen. Deze notitie geeft antwoord op de volgende hoofdvraag "Welke weerstandscapaciteit dient het RAR anno 2020, gezien de risico's, te hanteren?"

De uitgangspunten zijn in deze notitie geactualiseerd naar de huidige situatie van het RAR. De methodiek van de notitie van 2014 en 2017 is gehandhaafd om vergelijkbaarheid en consistentie te garanderen. Er zijn geen visiewijzigingen doorgevoerd.

1.1 Inhoud

Om deze vraag goed te kunnen beantwoorden, is er op inhoud een update gemaakt van de uitgangspunten van 2014:

- Risico's en beheersmaatregelen
- Kwantificering van de risico's
- Kwantificering van het benodigde weerstandsvermogen anno 2020

1.2 Processtap

- Van het dagelijks bestuur wordt instemming gevraagd op de uitgangspunten (H2), de risico's (H3) en de kwantificering in euro's (H4) die in deze notitie zijn opgenomen.
- De conclusie (normbedrag weerstandsvermogen) wordt als basis gehanteerd in de verantwoording over 2020.
- Medio 2022 wordt een nieuwe update Weerstandsvermogen opgesteld en aan het dagelijks bestuur voorgelegd.

2 UITGANGSPUNTEN RISICOMANAGEMENT

Voor de duidelijkheid volgt een korte schets van de kaders waarbinnen het risicomanagement en vermogensbeheer van het RAR plaatsvindt. Deze kaders zijn in september 2014 vastgesteld, opnieuw in 2017 en 2019 geverifieerd en gelden nog steeds.

2.1 Wat is risicomanagement?

Risicomanagement is het periodiek inventariseren van risico's om te komen tot beheersmaatregelen. Een risico is de kans dat een gebeurtenis zich voordoet. Het gaat dan om die risico's die een wezenlijk (negatief) effect hebben op de (continuïteit van de) bedrijfsvoering. Het risicomanagement raakt zowel de financiële als de niet-financiële risico's. Risico's zijn niet altijd exact te kwantificeren.

2.2 Risicomanagement binnen het RAR

Primair uitgangspunt is dat de deelnemende gemeenten op grond van de gemeenschappelijke regeling uiteindelijk gezamenlijk aansprakelijk zijn voor de financiële resultaten van het RAR. Om de volgende redenen is er voor gekozen om voor het RAR eigen beleidskaders risicomanagement te ontwikkelen en het binnen de gemeenschappelijke regeling financiële weerstand te bouwen;

- om risico's actief te beheersen en het RAR ook zelf verantwoordelijkheid te laten nemen voor de bedrijfsvoering en de resultaten,
- op grond van wettelijke voorschriften is het RAR verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen,

Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor het risicomanagement;

- Het RAR wil de continuïteit van de organisatiedoelen waarborgen en de vermogenspositie beschermen.
- Het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten.

3 RISICO'S EN BEHEERSMAATREGELEN

De beheersmaatregelen kunnen bestaan uit (een combinatie) van de volgende beheersstrategieën.

- a) Vermijden. Het beleid dan wel de activiteit die dit risico veroorzaakt wordt stopgezet of op een andere, minder risicovolle manier voortgezet. Hiermee wordt de kans van optreden van het risico aanzienlijk verlaagd of tot nul gereduceerd.
- b) Verminderen. Om met het risico te kunnen omgaan, worden de organisatie of systemen daarbinnen aangepast. Hierbij valt te denken aan het maken of aanpassen van de procedure, opleiden of trainen van personeel. Hierdoor wordt de kans van het optreden van het risico verlaagd.
- c) Overdragen. De uitvoering van risicovol beleid wordt opgedragen aan een derde partij, of er wordt een verzekering afgesloten. Voor deze overdracht dient wel een risicopremie respectievelijk een verzekeringspremie te worden betaald.
- d) Accepteren. Als een risico wordt geaccepteerd, wordt de eventuele financiële schade volledig door de weerstandscapaciteit afgedekt.

In de tabellen worden de huidige risico's en beheersmaatregelen anno 2020 beschreven.

1. Politiek bestuurlijke risico's	
<u>Risico's</u>	<u>Huidige beheersmaatregel</u>
<p>1. <u>Stakeholders risico</u> Risico dat de relatie met de gemeenten dan wel met het Waterschap verandert. Een gemeente kan (volgens de Gemeenschappelijke Regeling) uit de gemeenschappelijke regeling treden indien de bestuursorganen van desbetreffende gemeente hiertoe besluiten.</p>	<p>In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat tweederde van de stemmen nodig is om te kunnen uittreden en er dient een vaststellingsovereenkomst te worden gesloten waarin afspraken worden gemaakt over de kosten van uittreding.</p> <p>Met het Waterschap Rivierenland is in 2014 een contract afgesloten voor de komende tien jaar. Dit wordt stilzwijgend verlengd.</p>
<p>2. <u>Nieuwe wet- en regelgeving</u> Wetgeving op het gebied van Archivering is onderhevig aan veranderingen. De verandering van wetgeving kan o.a. van invloed zijn op de investeringsbeslissingen en de omvang van de verschillende werkzaamheden.</p>	<p>Eventuele wijzigingen in de Archiefwet kunnen invloed hebben op de wijze van archivering. Daarnaast zijn voor de archivering van stukken de privacy/ en auteursrechten van belang. Bij het ontsluiten van werken van derden (bijvoorbeeld kranten) bestaat mogelijk de inbreuk op privacy of auteursrechten. Dit vraagt mogelijk extra inzet om het digitaal toegankelijke archief weer deels onbereikbaar te maken.</p>

2. Maatschappelijke risico's

<u>Risico's</u>	<u>Huidige beheersmaatregel</u>
<p>3. <u>Veranderende maatschappelijke verwachtingen</u> Risico dat het RAR veranderingen in de behoefte en eisen van gemeenten en inwoners niet tijdig signaleert. Informatievoorzienende taak van archief wordt belangrijk.</p>	<p>Verwachting is dat er steeds meer gedigitaliseerd wordt en online beschikbaar komt. Niet meer als neventaak, wel als primaire taak. Het RAR heeft grote stappen gezet in vergelijking tot 2017: E-depot-dienstverlening is opgezet en in werking en de digitalisering van het archief is geïntensiveerd en wordt verder uitgebouwd vanaf eind 2019. E.e.a. is budgettair gewaarborgd.</p>
<p>4. <u>Technologische ontwikkelingen</u> Risico van technologische ontwikkelingen die van invloed zijn op de omvang en wijze van de uitoefening van de primaire taak.</p>	<p>Technologische ontwikkelingen die digitalisering en ontsluiting van archieven op andere manier mogelijk maken dragen het risico dat huidige investeringen onvoldoende renderen en nieuwe investeringen nodig zijn.</p>

3. Organisatierisico's

<u>Risico's</u>	<u>Huidige beheersmaatregel</u>
<p>5. <u>Bevoegdheden en verantwoordelijkheden</u> Het risico dat de bevoegdheden en verantwoordelijkheden onvoldoende duidelijk zijn vastgelegd, ofwel onbekend zijn bij managers en bestuurders. Hierdoor kunnen mogelijk onrechtmatige en onbevoegde besluiten worden genomen rondom investeringen, personeelsbeleid, en juridische aangelegenheden.</p> <p>Fraude is een veelvormig fenomeen dat een risico vormt overall waar mensen intensief samenwerken en omgaan met middelen en informatie. Onder fraude verstaan we bijvoorbeeld bedrog, vervalsing, misbruik, of manipuleren van gegevens.</p>	<p>Binnen het RAR wordt gewerkt met een scheiding van taken en bevoegdheden bij betalingen. Facturen en rekeningen worden dubbel gecontroleerd.</p> <p>Functiescheiding wordt toegepast, bijvoorbeeld in de besteding van budgetten, het betaalbaar stellen van facturen, en het opstellen van verkoopnota's. Er is een bestelprocedure geïntroduceerd.</p> <p>Sinds 2017 geldt de mandaatregeling directie.</p> <p>Jaarlijks wordt de financiële administratie gecontroleerd door de accountant.</p>
<p>6. <u>Imagoschade</u> Een risico is dat het RAR of de functie van archivaris ernstige imagoschade oploopt. Bijvoorbeeld door incidenten met verwijtbaar of onacceptabel gedrag van medewerkers. Dit kan tot gevolg hebben dat het RAR zal moeten investeren in het beïnvloeden van het maatschappelijk sentiment om haar taak goed uit te kunnen voeren.</p>	<p>Het RAR is bewust bezig met het bevorderen van een positieve beeldvorming bij burgers en belanghebbenden. Door de functie communicatie-medewerker wordt dit verder geprofessionaliseerd en wordt meer en meer ook gebruikt gemaakt van social media. Er is voldoende draagvlak voor de werkzaamheden van het RAR.</p>

<p>7. <u>Calamiteiten (brand, wateroverlast etc)</u> Risico bestaat dat het RAR getroffen wordt door calamiteiten als brand of overstroming. Ook diefstal, inbraak of vandalisme vallen hieronder. Dit levert een mogelijke schadepost met zich mee.</p>	<p>Tijdens de bouw van het nieuwe pand zijn alle wettelijke (veiligheids)voorschriften voor archiefruimtes in acht genomen. De archieven kunnen niet verzekerd worden, aangezien alleen verzekerd kan worden tegen vervangingswaarde en de meeste archiefbescheiden niet vervangen kunnen worden. Kantoorinventaris en de bedrijfsuitrusting zijn wel verzekerd. Een calamiteitenplan is aanwezig.</p>
---	--

4. Juridische risico's	
<u>Risico's</u>	<u>Huidige beheersmaatregel</u>
<p>8. <u>Niet naleven van de Wet- en regelgeving</u> Het RAR dient in haar bedrijfsvoering te voldoen aan diverse wetgeving. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims en boetes tot gevolg hebben. Aktuele wetgeving is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren welke per 1-1-2020 actief wordt.</p>	<p>Door het RAR wordt de ontwikkelingen rondom de wetgeving op de voet gevolgd. Desondanks blijft een klein risico bestaan dat wet- en regelgeving onbewust overtreden wordt. Het RAR is actief bezig aan te sluiten bij de nieuwe werkgeversvereniging samenwerkende gemeentelijke organisaties. Het RAR perkt hiermee eventuele risico's optimaal in.</p>

5. Financiële risico's	
<u>Risico's</u>	<u>Huidige beheersmaatregel</u>
<p>9. <u>Renterisico</u> Renterisico kan voor optreden door veranderingen in de rentestanden. Dit kan leiden tot nadeel door een rentestijging of het niet profiteren van rentedalingen voor aangetrokken gelden. Voor uitstaande gelden kan het leiden tot een nadeel als de rente daalt.</p>	<p>Het renterisico is zeer beperkt aanwezig. Voor de middelen die aangetrokken zijn geldt een vast rentepercentage. Het RAR heeft relatief gezien veel uitstaande middelen. Deze zijn echter volledig geormerkt en betreffen de bouwleningen. Voor ongeveer 2,5 miljoen staan er gelden op spaarrekeningen. Daarnaast is voor de eventuele aflossing van een rentedeel een reserve gevormd.</p>

<p>10. <u>Werkkostenregeling (WKR)</u> Met ingang van 1 januari 2015 wordt de werkkostenregeling van kracht. De werkkostenregeling bepaalt dat een werkgever maximaal 1,7% van de fiscale loonsom (loonsom < € 400.000 , daarboven 1,2%, tijdelijk is de 1,7% verhoogd naar 3% i.v.m. Corona) aan onbelaste vergoedingen en verstrekkingen aan de werknemer mag geven. Bij het overschrijden van dit maximum wordt het meerdere belast met een eindheffing van 80% loonbelasting.</p>	<p>Momenteel komt het RAR nog niet boven de 1,7% qua onbelaste vergoedingen. De salarisadministratie is uitbesteed aan BvoWB. Voor de rechtspositie en het P&O beleid wordt die van de gemeente Tiel zoveel mogelijk gevolgd.</p>
<p>11. <u>Vervanging van niet geactiveerd middelen</u> Het RAR heeft de aanschaf van apparatuur direct in exploitatie opgenomen. Zo wordt er niet afgeschreven op de scanners en website, camera's en laptops. Deze kennen echter wel een beperkte levensduur en zullen op den duur opnieuw aangeschaft moeten worden. Aangezien er geen afschrijvingslasten in de exploitatie opgenomen zijn vormt de vervanging een toekomstig risico.</p>	<p>De omvang van de investeringen welke niet zijn geactiveerd blijkt na een korte inventarisatie relatief klein. Bovendien kunnen mogelijk deze investeringen gespreid worden over de jaren. Nieuwere grotere aanschaffingen worden geactiveerd en afgeschreven.</p>
<p>12. <u>Niet voldoen aan voorwaarden voor subsidies</u> Aan de (project)subsidies het RAR krijgt zijn voorwaarden verbonden. Onder andere voor de tijdigheid en verantwoording van bestede gelden. Indien het RAR hier niet aan kan voldoen kunnen gelden (deels) worden teruggevorderd.</p>	<p>Bijdragen aan de educatieve projecten van sponsors worden pas geïnd als het project definitief doorgang heeft gevonden.</p>

6. Middelen risico's	
<u>Risico's</u>	<u>Huidige beheersmaatregel</u>
<p>13. <u>Beschikbaarheid ICT-systemen</u> Risico dat ICT-infrastructuur buiten werking is of onvoldoende functioneert</p>	<p>Het beheer van de ICT-systemen is belegd bij een derde partij, Spot ICT. In de contracten zijn duidelijke voorwaarden gesteld voor de te leveren kwaliteit van de dienstverlening.</p>
<p>14. <u>Inkooprisico's</u> Binnen het RAR bestaat het risico dat verkeerde of onrechtmatige goederen en diensten worden ingekocht. Dit wordt verstrekt door de betrekkelijke onbekendheid met inkoopproces en aanbestedingsregels.</p>	<p>Voor het begeleiden van eventuele aanbestedingen kan indien nodig expertise worden ingehuurd van de inkoopfunctionaris van de Regio. Het RAR volgt het inkoopbeleid van de gemeente Tiel. Door aanscherpen van de interne bestelprocedure zijn de risico's minimaal en is de controle verbeterd.</p>
<p>15. <u>Onderhoud digitale volume</u> Naast papieren archieven ontstaan grote digitale archieven. De kosten nemen toe om digitale bestanden te behouden. De digitalisering is veelal gefinancierd vanuit incidentele middelen maar brengen structurele kosten met zich mee.</p>	<p>In de meerjarenbegroting is waar mogelijk rekening gehouden met de digitalisering van de archieven. De begroting is taakstellend, dus de omvang van de digitale archieven wordt beperkt door de beschikbare middelen. De door het RAR gewenste omvang wordt momenteel niet bereikt.</p>

<p>16. <u>Gebouwenbeheer</u> Het beheer van de gebouwen en de mogelijke onbruikbaarheid of uitval ervan levert een risico op voor het behalen van de organisatiedoelstellingen. Nieuwe wetgeving voor het Voorzieningsfonds VvE is geldend.</p>	<p>Het gebouwenbeheer is actief belegd bij een VvE. Er is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. Het RAR reserveert jaarlijks ruim €30.900 voor onderhoud. Daarnaast zijn risico's op schades in verzekeringen gedekt. Desondanks blijft een zeer klein risico bestaan dat er in een jaar boven de maximale dekking aan schade ontstaat.</p>
---	---

7. Risico's samenhangend met de medewerkers.	
<u>Risico's</u>	<u>Huidige beheersmaatregel</u>
<p>17. <u>Verzuim</u> Het risico van het oplopen van het verzuim en minder beschikbaarheid van het personeel is een aanwezig risico. Daarnaast is de relatief hoge gemiddelde leeftijd van het personeelsbestand een oorzaak van relatief hoge verzuimcijfers.</p>	<p>P&O voert een actief beleid rondom de gezondheid en inzetbaarheid van medewerkers. Het verzuim was relatief hoog door met name één casus langdurig ziekteverzuim (inmiddels opgelost) en meldingen i.v.m. de opvolging van de Corona-richtlijnen. Naar aanleiding van de RIVM maatregelen en de besluiten die de regering inzake Corona omstandigheden de afgelopen tijd afgegeven heeft, zijn bij het RAR werkafspraken cq. procedures ontwikkeld, breed gecommuniceerd en in acht genomen.</p>
<p>18. <u>Strategisch personeelsbeleid; kwaliteit en flexibiliteit personeelsbestand.</u> Strategisch personeelsmanagement is gericht op een toekomstige organisatie welke beschikt over gekwalificeerd personeel. Het RAR kent een lage door- en uitstroom van personeel. Dit levert een potentieel risico op van hoge kosten voor het personeelsbestand en een lagere flexibiliteit.</p>	<p>Het RAR voert actief beleid om medewerkers te ontwikkelen. Hiervoor zijn leertrajecten en een opleidingsbudget voor handen dat ook actief wordt besteed. Daarnaast wordt er werk gemaakt van het flexibiliseren van de organisatie. Een vitaliteitsprogramma wordt de komende tijd opgesteld en opgestart ter verbetering van de flexibiliteit en veerkracht. Regeling 'Generatiepact' is gereed en ingevoerd. Recentelijk heeft er door natuurlijk verloop een verjonging van het personeelsbestand plaatsgevonden.</p>

4 INVENTARISEREN EN KWANTIFICEREN VAN RISICO'S

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de risico's geïntariseerd en gekwantificeerd worden.

4.1 Risico's en beheersmaatregelen

De inventarisatie van risico's heeft op basis van documentenanalyse plaatsgevonden. Een uitwerking van de risico's van het RAR zijn te vinden in bijlage 1. De risico's voor het RAR worden onderverdeeld in categorieën. Deze indeling is gemaakt op basis van beproefde en door accountantsbureaus aanbevolen voorbeelden van risicomanagement. Deze zijn toegesneden op de specifieke situatie van het RAR. Voor de risico's zijn ook de beheersmaatregelen geïntariseerd.

4.2 Kwantificeren van risico's

In voorgaande paragraaf zijn alle risico's voor het RAR benoemd. In deze paragraaf wordt besproken op welke wijze we de risico's omzetten in bedragen. Het RAR hanteert voor het kwantificeren van de risico's een ondergrens van € 5.000 als uitgangspunt. De risico's met een financiële omvang onder deze grens kunnen wel benoemd worden, maar worden niet gekwantificeerd.

Uitgangspunten zijn:

Financiële gevolgen	Norm	Gevolg	Verwachtingswaarde
A	>€5.000 en < €25.000	Zeër klein gevolg	€ 15.000
B	>€25.000 en < €75.000	Klein gevolg	€ 50.000
C	>€75.000 en < €125.000	Gemiddeld gevolg	€ 100.000
D	>€125.000 en < €175.000	Groot gevolg	€ 150.000
E	>€175.000	Zeër Groot gevolg	€ 250.000

Kansklasse	Aantal keren	Kans
1	minder dan 1 maal per 5 jaar	0,2
2	1 maal per 5 jaar	0,4
3	1 maal per 2 jaar	0,6
4	1 maal per jaar	0,8
5	Meerdere keren per jaar	1

4.3 Gekwantificeerde risico's

Na een analyse van de risico's komen we tot de volgende kwantificering van de risico's. De mutaties zijn in oranje (toename) en groen (afname) vermeld.

Risico's	Kansklasse	Kans	Financieel gevolg	Verwachtings waarde	Capaciteit Totaal	
		A		B	(AxB)=C	
Politiek bestuurlijke risico's						
1	Stakeholdersrisico	1	0,2	-	€ 0	€ 0
2	Nieuwe wet- en regelgeving	1	0,2	C	€ 100.000	€ 20.000
				€ 100.000	€ 20.000	
Maatschappelijke risico's						
3	Verwachtingen maatschappij	1	0,2	C	€ 100.000	€ 20.000
4	Technologische ontwikkelingen	1	0,2	D	€ 150.000	€ 30.000
				€ 250.000	€ 50.000	
Organisatierisico						
5	Bevoegdheden en verantwoordelijkheden	2	0,4	A	€ 15.000	€ 6.000
6	Imago	1	0,2	B	€ 50.000	€ 10.000
7	Calamiteiten	2	0,4	B	€ 50.000	€ 20.000
				€ 115.000	€ 36.000	
Juridische Risico's						
8	Niet naleven van wet- en regelgeving	2	0,4	B	€ 50.000	€ 20.000
				€ 50.000	€ 20.000	
Financiële risico's						
9	Renterisico	2	0,6	A	€ 15.000	€ 9.000
10	Werkkostenregeling	2	0,4	A	€ 15.000	€ 6.000
11	Vervanging niet geactiveerde middelen	2	0,4	B	€ 50.000	€ 20.000
12	Niet voldoen aan voorwaarden subsidies	1	0,2	A	€ 15.000	€ 3.000
				€ 95.000	€ 38.000	
Middelen risico's						
13	Beschikbaarheid ICT-systemen	3	0,6	A	€ 15.000	€ 9.000
14	Inkooprisico's	1	0,2	A	€ 15.000	€ 3.000
15	Onderhoud digitale volume	2	0,4	A	€ 15.000	€ 6.000
16	Gebouwenbeheer	1	0,2	-	€ 0	€ 0
				€ 45.000	€ 18.000	
Risico's m.b.t. medewerkers						
17	Verzuim	3	0,6	A	€ 15.000	€ 9.000
18	Strategische personeelsplanning	1	0,2	C	€ 100.000	€ 20.000
				€ 115.000	€ 29.000	
TOTAAL				€ 770.000	€ 211.000	

4.4 Samenvattend

Op basis van de update van de risico's, de beheersmaatregelen en de mogelijke financiële gevolgen ontstaat het volgende overzicht. Ten aanzien van de inventarisatie van 2014 zijn er geen mutaties:

Risico's	Normbedrag 2020	Normbedrag 2019 <small>Vastgesteld 28-11-2019</small>	Normbedrag 2017 <small>vastgesteld 8 juni 2017</small>	Mutatie 2020 vs.2019
Politiek bestuurlijke risico's	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	-
Maatschappelijke risico's	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	-
Organisatierisico	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000	-
Juridische Risico's	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	-
Financiële risico's	€ 38.000	€ 32.000	€ 32.000	+€ 6.000
Middelen risico's	€ 18.000	€ 15.000	€ 15.000	+€ 3.000
Risico's m.b.t. Medewerkers	€ 29.000	€ 29.000	€ 29.000	-
TOTAAL	€ 211.000	€ 202.000	€ 202.000	+€ 9.000

De normbedragen voor de Financiële risico's en de Middelen risico's zijn enkel verhoogd alsgevolg van een verbeterde berekening in respectievelijk de velden ad 9 capaciteitstotaal, ad 12 Niet voldoen aan voorwaarden subsidies en het veld ad 14 Inkooprisico's.

Conclusie:

Bovenstaande update van het benodigde weerstandsvermogen impliceert dat het normbedrag voor het weerstandsvermogen vanaf 2020 uitkomt op een bedrag € 211.000. Dit betekent een relatief kleine verhoging ten opzichte van 2019 van € 9.000

De geldende ratio van het weerstandsvermogen is door het Algemeen Bestuur in 2014 vastgesteld op minimaal 1,0. Dit betekent voor het RAR dat het normbedrag €211000 x 1,0 een minimaal niveau van de weerstandscapaciteit oplevert van € 211.000. Hiermee dient in de jaarrekening over 2020 mee te worden gerekend. De weerstandscapaciteit per 31 december 2019 bedroeg overigens € 397.437. De meerjarenprognose van de balanspositie laat zien dat er tot en met 2024 geen consequenties te verwachten zijn. Ultimo 2024 bedraagt de prognose voor de weerstandscapaciteit €287.436 en is dus volgens de prognose nog steeds boven de norm.

BIJLAGE 3: CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van Regionaal Archief Rivierenland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Regionaal Archief Rivierenland te Tiel gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel het vermogen van Regionaal Archief Rivierenland als de baten en lasten over 2023, alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2023 in overeenstemming met Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. het overzicht van baten en lasten over 2023;
3. de financiële rechtmatigheidsverantwoording over 2023 en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Regionaal Archief Rivierenland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Besluit begroting en verantwoording.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

Zaltbommel, 13 maart 2024

FSV Accountants + Adviseurs B.V.

Was getekend

Y.G.P.M. Viguurs AA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Y.G.P.M. Viguurs AA', written over a light blue grid background.